Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 96 (5087).
29 АПРЕЛЬ 1983 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЗАФАРЛАРИМИЗ—1 МАЙГА!

Бутун планета халқлари! Ядро ҳалокатининг олдини олиш учун курашда куч-ғайратингизни кўпайтирингиз!

Ядро, нейтрон ва химия қуролларини тақиқлашни талаб қилингиз!

Жаҳонга—тинчлик!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

Ишчи минбари

ЭНГ МУҲИМИ—МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ

КПСС Марказий Комитети мамлакат меҳнаткашларига ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини, меҳнат самарадорлиги ва сифатини янада юксалтириш учун, ёшларни совет халқининг революцион ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаш учун курашни кучайтирайлик, деб мурожаат қилди. Биз ишчилар Коммунистик партиянинг даъватига аниқ иш билан жавоб берамиз.

«Таштекстильмаш»-да 33 йилдан бери ишлайман. 1-механика цехида меҳнат қилаётганимга эса 24 йил бўлди. Цилиндрлар тайёрлаш участкасида кўп вақтлардан бери ростловчиман. Ишнинг самарали усулларини жорий этиб, мунтазам юксак меҳнат унумдорлигига эришаман.

Маҳорат сирларимни ҳеч кимдан яширмайман. Мураббий сифатида ўз тажрибамни ёш ишчилар билан бажонидил баҳам кўраман. Кўпгина ёшларни тарбияладим. Яқинда яна бир ёш ишчи — Ю. Бугаев мендан касб ўрганди. Юрий ҳозир аъло даражада меҳнат қилиб, ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли адо этяпти. Менимча, шогирдинг яхши ишласа мураббий учун энг яхши мақтовдир.

Мураббийчилик кўп қиррали тарбия жараёнидир. Бунда ишчи коллективининг энг яхши вакиллари ўз тажрибасини ёшларга ўргатади. Бу мени юксак унум билан ишлашга руҳлантиради.

Имкониятларимни ҳисоблаб чиқиб, мен йил бошида шундай мажбурият қабул қилдим: «Ўн биринчи беш йиллик топшириғини Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига қадар бажараман». Бу мажбуриятни уддалаш учун менда барча асос бор. Биринчи квартал топшириғини 10 процент ортиғи билан ўринлатдим. Ойлик топшириқни 110-115 процентга етказиб адо этяпман. Ҳозир меҳнат календаримда 1984 йилнинг июнь ойи давом этмоқда.

Менинг ҳамкасб дўстларим ҳам ана шундай унум билан ишлашяпти. Булар қаторида силлиқловчи Г. Аврамидос, токарь Н. Набокина бор. Булар 1982 йилда соҳа корхоналари ишчилари ўртасидаги мусобақада ғолиб чиқиб «Ўн биринчи беш йиллик зарбдори» фахрли номига ва нишонига эга бўлдилар.

Машъалларнинг илғор тажрибаси юзлаб ишчилар учун яхши намуна бўляпти. Буларнинг умумий иш якунидан бутун ишлаб чиқариш фаолиятининг пировард натижаси юзага келади. Сўнгги ҳафтадаги Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига меҳнат беллашуви натижалари бўйича цехимиз коллективи корхонадаги мусобақа ғолиби бўлди.

В. НОВИЦКИЙ,
«Таштекстильмаш» заводи 1-механика цехининг ростловчиси.

Ю. В. АНДРОПОВнинг

Американинг бир группа олимлари ва жамоат арбоблари мурожаатига жавоби

Муҳтарам жаноблар,

Сизларнинг космик қуролни тақиқлаш тўғрисидаги мурожаатингиз космоснинг тинч келажаги тўғрисидаги жиддий ташвиш билан суғорилгандир. Бу ташвишга батамом қўшиламан. Космик фазони милитарлаштиришнинг олдини олиш — инсоният олдида турган энг асосий проблемалардан бири бўлиб, ер юзидаги кўп нарса ана шу проблеманинг ҳал этилишига боғлиқдир.

Сиз, олимлар ва мутахассислар космик фазонинг ажал уруғини сочувчи қуроллар билан тўлдириб юборилишининг ниҳоятда хатарли оқибатларини яхши тасаввур этасизлар. Давлат арбоблари, сиёсатчилар ва олимлар инсоният ақл заковатининг ютуқлари, фан ва техниканинг жадаллашиб бораётган тараққиёти одамларга зиён етказадиган тарзда фойдаланилмаслиги учун ҳақиқатан ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ имкони бўлган ҳамма ишни қилишлари лозим.

Шуни таъкидламоқчиманки, айни Совет Иттифоқи — бундан 25 йил муқаддам космосга йўл очган мамлакат космос фақат тинчлик мақсадларида, инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланилишига қаратилган ва ҳозир амалда бўлган барча халқаро битимларнинг ташаббускори ҳамда иштирокчисидир.

Бу вазифани тубдан ҳал этмоқ учун Совет Иттифоқи ҳар қандай турдаги қуролни космик фазода жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисида шартнома тузишни таклиф қилганлиги сизларга маълум бўлса керак, деб ўйлайман. Биз мана шундай шартноманинг лойиҳасини 1981 йилнинг августидаёқ Бирлашган Миллатлар Ташкилотига тақдим этган эдик. БМТга аъзо бўлган давлатларнинг ғоят катта кўпчилиги қўллаб-қувватлаб овоз берган шу совет таклифининг амалга оширилиши космосни одамлар учун ажал келтирувчи хавф-хатар манбаига айлантириш йўлидаги уринишларга мустаҳкам ғов қўйилишини билдирган бўлур эди.

Афсуски, Қуролсизланиш комитетида ана шундай шартнома лойиҳаси устидаги иш АҚШнинг ва НАТОдаги бошқа бир қанча давлатларнинг тутган позицияси сабабли шу пайтгача амалда бошлангани йўқ. Бунинг устига кейинги вақтлардаги воқеалар шуни кўрсатмоқдаки, АҚШнинг стратегик мўлжалларида, шу жумладан Американинг олий даражадаги раҳбарлари эълон қилган режаларида ҳарбий космик техникадан фойдаланишга тобора катта аҳамият берилмоқда.

Ҳозир ҳақиқатан ҳам ҳал қилувчи пайт келмоқда: манфаатдор давлатлар дарҳол музокаралар столи атрофига ўтириб ҳар қандай турдаги қуролни космик фазода жойлаштиришни тақиқловчи шартномани ишлаб чиқиш билан шуғулланишлари керак ёки қуролланиш пойгаси космосга ҳам чиқиб кетади.

Сизларни ишонтириб айта оламанки, қуролланиш пойгасини космосга ҳам олиб чиқишдан иборат машъум режалар реал воқеликка айланмаслиги учун Совет Иттифоқи бундан буён ҳам зўр куч-ғайрат сарфлайверади.

Космос ҳар қандай қуролдан ҳамиша холи бўлиб қолиши, у ҳарбий тўқнашувлар соҳаси бўлиб қолмаслиги, ерда яшовчилар учун космосдан хавф-хатар солинмаслиги учун бутун дунё олимлари ва жамоат арбоблари ҳам ўз ҳиссаларини қўшадилар, деб умид билдиришни истардим.

Тинч космосни ҳимоя қилиш борасидаги ғайрат-ҳаракатларда, Совет Иттифоқидагилар батамом қўллаб қувватлаётган ғайрат-ҳаракатларда сизларга муваффақиятлар тилайман.

Ҳурмат билан

Ю. АНДРОПОВ.

Коммунистик меҳнат зарбдори Муҳаррам Каримова ўн йилдан бери шаҳримиздаги 2-пойафзал фабрикасида баракали меҳнат қилиб келяпти. Смена топшириқларини мунтазам 180 процентга етказиб адо этаётган илғор ишчи ўз зиммасига Тошкентнинг 2000 йиллигини шахсий беш йиллик топшириқларини бажариш билан кутиб олиш мажбуриятини олган. Ҳозир унинг меҳнат календарида 1985 йил бошланган.

СУРАТДА: Муҳаррам Каримова.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Космосда ядро уруши хавфининг олди олинсин!

Америкалик машҳур олимлар ва жамоат арбобларидан бир группаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповга космик қуролни тақиқлашга даъват этувчи телеграмма йўллади.

Телеграммага имзо чекканлар орасида Уотсон номидаги тадқиқот марказидан Ричард Гарвин, Корнел университети планетар тадқиқотлар лабораториясидан Карл Саган, Нобель мукофотининг лауреатлари Ганс Бете ва Исидор Раби, Жонсон номли космик марказнинг собиқ директори Кристофер Крафт, Калифорния технология институтининг фахрий президенти Ли Дабриж, профессорлардан Вольфганг Пановски, Жорж Ратженс, Герберт Йорк, миллий хавфсизлик агентлигининг собиқ директори истеъфодаги адмирал Ноэль Гейлер, вице-адмирал Жон Ли ва бошқалар бор.

Даъват муаллифлари, жумладан, космоснинг инсон томонидан тадқиқ этилиши ва айниқса планеталараро учишлар ҳамда космик станциялар ичидан туриб кузатишлар натижасида олинган илмий маълумотлар бизнинг коинот тўғрисидаги тасаввуримизни ўзгартириб юборганлигига эътиборни жалб этадилар. Буларнинг ёрдамида бизлар атрофимиздаги муҳитни билиб олдик, демак бу нарса эҳтимолки, жаҳон миқёсидаги жуда катта проблемаларни ҳал этишда муҳим омил бўлади. Космосда олиб борилган ишлар қарийб бутунлай самарали бўлиб, жаҳон халқларига жуда катта наф келтирди ва инсониятнинг ёркин келажагига олиб борувчи энг муҳим йўллардан бири бўлиб ҳисобланади.

Америкалик олимлар ва жамоат арбоблари космик фазода оммавий қирғин қуролининг ҳар қандай турини, жумладан, ядро қуролининг жойлаштирилишини тақиқловчи 1967 йилги шартнома муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб, космосда ҳар қандай қуролларни синаб кўриш ва жойлаштириш ерда уруш чиқиши эҳтимолини анча оширади, деб уқтириб ўтадилар. Совет Иттифоқи, дейилади сўнгра телеграммада, 1981 йилда космосда қуролларнинг ҳар қандай турларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома лойиҳасини расмий равишда тақдим этган эди. Хат муаллифлари Қўшма Штатлар яқин вақтларда йўлдошларга қарши ғоят мукаммал системалардан бирини синаб кўра бошлайди, деб огоҳлантирадилар. Қурол-яроғларнинг бундай системалари мамлакатларнинг аслаҳахоналарида пайдо бўлиши билан уларни қурол-яроғлар орасидан чиқариб ташлаш ғоят мушкул бўлади, деб таъкидлашади улар.

Хатнинг пировардида бундай дейилади: агар космик қурол қачонлардир тақиқланадиган бўлса, у ҳолда бизлар, афтидан бу ишни амалга оширишимиз мумкин бўлган сўнгги муддатга етиб келдик. Бизлар Қўшма Штатларга ва Совет Иттифоқига ҳамда космосга чиқиш имкониятига эга бўлган бошқа мамлакатларга ўз манфаатлари ва бутун инсоният манфаатлари йўлида космосда қуролнинг ҳар қандай турларини жойлаштиришни тақиқловчи, шунингдек исталган давлатнинг йўлдошларига зарар етказишни ёки уларни йўқ қилишни тақиқловчи битим тузиш тўғрисида келишиб олиш ҳақидаги даъватларга қўшиламиз. (ТАСС).

ДЕЛЕГАЦИЯ ЖЎНАБ КЕТДИ

КОБУЛ, 28 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Афғонистон Демократик Республикасига қилган визити ниҳоясига етди. Делегация АХДП Марказий Комитети ва АДР ҳукуматининг таклифига биноан бу ерга келиб, Апрель революциясининг беш йиллиги байрамида қатнашди.

Кобул аэропортида совет делегациясини АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг АДРдаги элчиси Ф. А. Табеев бор эди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси шу куни Ватанига қайтиб келди.

КОБУЛДАГИ ТАНТАНАЛАР

АПРЕЛЬ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 5 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚАБУЛ МАРОСИМИ

КОБУЛ, 28 апрель. (ТАСС). Бу ерда Апрель революциясининг 5 йиллиги муносабати билан қабул маросими ўтказилди. Унда АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Б. Кармал, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси, АДР Революцион Кенгаши, АХДП Марказий Комитетининг аъзолари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, кўпдан кўп чет эллик меҳмонлар, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси, МХР, ЧССР, ПХР, БХР, ВХР, Куба, ГДР, ВСР, КХДР, ЛХДР, КХР, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Самимий дўстона вазиятда ўтган қабул маросимида Б. Кармал табрик нутқи сўзлади. У Апрель революцияси 5 йиллигининг байрами революцион Афғонистон кўпгина давлатлар ва халқларнинг, барча тараққийпарвар кишиларнинг хайрихоҳлиги ва мададидан фойдаланаётганлигини кўрсатди, деб таъкидлади. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, биринчи навбатда буюк Совет Иттифоқининг ҳар томонлама қардошлик ёрдамисиз, бутун дунёдаги дўстларнинг доимий мададисиз афғон халқи анча қийналган бўлур эди ва Апрель революциясининг тақдири қандай бўлиши номаълум бўлур эди, деди у. Кармал АХДП Марказий Комитети, АДР Революцион Кенгаши ва Министрлар Совети номидан Афғонистон дўстларига чуқур миннатдорчилик изҳор этди. Биз реалистлармиз, шу боисдан ҳам олдимизда яна синовлар ва жудоликлар, талафотлар ва қийинчиликлар бўлишини яхши биламиз. Лекин партиямиз ва халқимиз келажакка ишонч билан қарамоқда. Хоҳиш-иродамиз ва қатъиятимиз, дўстларнинг мадади ва ёрдами — Апрель революцияси янги ғалабалари ва муваффақиятларининг гаровидир, деди Б. Кармал.

Сўнгра қабул маросимида Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Илгари бўлганидек, бугун ҳам Афғонистон халқи энг яхши фарзандларининг ўз ватани порлоқ келажаги учун қаҳрамонона кураши билан қатъий бирдамлигимизни изҳор этамиз, деди у. Биз миллий экономикани янада ривожлантириш, халқ фаровонлигини юксалтириш, Апрель революцияси мақсадларини тезроқ амалга ошириш йўлида сарфлаётган куч-ғайратларингизни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайверамиз.

Эълон этилмаган урушга қарамай, душманларнинг кирдикорларига зид ўлароқ Афғонистон Демократик Республикаси яшамоқда ва кун сайин мустаҳкамланиб бормоқда. Шу кунларда биз бу нарсага яна бир бор ишонч ҳосил қилдик, деб таъкидлади у. Ўтган беш йилнинг шу асосий якуни тарихий аҳамиятга эгадир, бу якун Афғонистон халқининг барча ҳақиқий дўстларини қувонтирмай қололмайди. Империализм ва реакция кучларининг революцион Афғонистонга қарши кирдикорлари тўғрисида гапирар эканмиз, уларнинг Ўрта Шарқ районидаги вазиятни чигаллаштириш пайида бўлаётганликлари ҳамда планетанинг бошқа нуқталарида кескинликни кучайтиришга зўр бераётганликлари — милитаристлик йўлнинг бўғинлари эканлигини кўрмасдан қололмаймиз.

Ҳозирги мураккаб халқаро вазият шароитларида, деди совет делегациясининг бошлиғи, тинчлик ва социал тараққиёт кучлари ҳамкорлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш ниҳоятда муҳимдир. Биз кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттиришга, қуролсизланиш проблемаларини ҳал этишга, ядро уруши хавф-хатарини йўқотишга, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ҳар томонлама ёрдам беришга тайёрмиз. Ер юзидаги миллион-миллион кишилар бизнинг ўй-фикр ва орзу-умидларимизга қўшиладилар, деб ишонамиз.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари, бутун прогрессив инсоният Апрель революцияси ғалабаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, жамиятни социал-иқтисодий қайта қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш ишида АХДПнинг, Афғонистон Революцион Кенгашининг, ҳукуматининг янги катта муваффақиятларга эришувини сидқидилдан истайдилар, Биз дўст Афғонистон халқига тинчлик, фаровонлик ва бахт-саодат тилаймиз, деб таъкидлади пировардида Ш. Р. Рашидов.

* * *

РЕВОЛЮЦИЯ ҚАҲРАМОНЛАРИ ШАРАФИГА

КОБУЛ, 28 апрель. (ТАСС). АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, АДР Революцион Кенгашининг, АХДП Марказий Комитетининг аъзолари революция қаҳрамонлари шарафига ёдгорлик комплексига пойдевор қўйиш, шунингдек революция боғи барпо этиш маросимида қатнашдилар. Апрель революциясининг 5 йиллигини байрам қилиш муносабати билан Кобулга келган чет мамлакатларнинг делегациялари, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси ҳам шу маросимда қатнашди.

Йиғилиш аҳли ҳузурида нутқ сўзлаган АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари С. М. Зерай мамлакат меҳнаткашларининг бахт-саодати ва равнақи учун ўз ҳаётини бахшида этган революция қаҳрамонларининг хотираси афғон халқининг қалбида то абад яшайди, деб таъкидлади. Апрель революциясининг ғалабаси Афғонистон тарихида янги бир саҳифа очди, у муқаррар тусдаги революциядир, деди С. М. Зерай.

С. М. Зерай экономиканинг турли соҳаларида, ташқи агрессияни даф этиш ишида Афғонистонга бераётган жуда катта интернационал ёрдами учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик билдирди.

Маросим қатнашчилари бўлғуси ёдгорлик пойига гуллар қўйдилар.

* * *

Худди шу куни Б. Кармал бу ерда «Афғонистоннинг иқтисодий ва социал ютуқлари» мавзуидаги виставкани очди. Виставка очилишида чет эллардан келган кўпдан кўп делегациялар ҳозир бўлдилар.

Бу маросимда АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд нутқ сўзлаб, беш йил ичида республика эришган ютуқлар тўғрисида гапирди. У Совет Иттифоқи билан, бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликнинг мамлакат экономикаси учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Виставканинг ўн етти павильони демократик Афғонистоннинг саноат, қишлоқ хўжалик, транспорт, ирригация соҳасида эришган муваффақиятларини, анъанавий халқ ҳунармандчилиги, медицина ютуқларини акс эттиради. Марказий павильон экспозицияси Афғонистон — Совет иқтисодий, техникавий ва маданий ҳамкорлигига бағишланган.

* * *

Кобулнинг миллий стадионида Апрель революциясининг 5 йиллиги муносабати билан спорт байрами бўлиб ўтди. Афғон ёшларининг ана шу мароқли спорт мусобақаларини кўриш учун 30 мингдан кўпроқ томошабин бу ерга келди.

Афғонистон давлат гимни янграйди. Тантаналарда қатнашмоқ учун СССР, Болгария, Чехословакия, Монголиядан Кобулга келган спорт делегациялари, АДР спорт жамиятларнинг намояндалари оркестр садолари остида минбарлар олдидан ўтдилар.

Спортчи-парашютчилар стадионга қўнадилар, уларнинг қўлларида ранг-баранг ленталар, байроқлар ҳилпирайди, улардан кейин гимнастикачилар, футболчилар, курашчилар, боксчиларнинг колонналари майдонга кириб келадилар. Кобулликлар совет спортчиларининг машқларини самимий кутиб олдилар. Совет спортчилари қизиқарли гимнастика композицияларини намойиш қилдилар. Спортчилардан кейин миллий кийим кийган йигит ва қизлар майдонга чиқдилар. Улар АДРда яшаётган турли элатларнинг рақсларини ижро этдилар. Байрам энг ёш спортчилар — Афғонистон пойтахтидаги «Ватан» болалар уйи талабаларининг спорт машқлари билан тугади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

△ Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1983 йил январь—апрель ойлари планини 28 апрелда бажардилар.

△ В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институти, республика Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти, СССР фалсафа жамиятининг Ўзбекистон бўлими ҳамда Совет социологлар уюшмаси Ўзбекистон бўлими илмий коммунизм асосчиси Карл Маркс туғилган кунининг 165 йиллиги ва вафот этган кунининг 100 йиллигига бағишлаб 27 апрель куни илмий-назарий конференция ўтказдилар.

БУЮК ДАВР КУЙЧИСИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

Шоир ва ёзувчи, оташин публицист Ғафур Ғулом ўзининг бутун талантини, коммунист ва гражданин қалби ҳароратини халққа хизмат қилишга бағишлади. У ўзини «Ўлмас полкнинг оддий аскари» деб атади. Ғафур Ғулом Октябрь ғалабаларини, ёш совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун жангга отланди, дастлабки беш йилликлар қурилишларига йўл олди, Улуғ Ватан уруши йилларида ҳужумга чорлади.

Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон халқ шоири, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ғафур Ғуломнинг ижоди кўп қирралидир. Ҳар бир авлод унинг ижодида ўзи учун янги-янги қирраларни кашф этади. Билим ва доноликдан дарс олади. Совет диёрининг граждани бўлишдек улуғ бахт тўғрисида ифтихор билан гапирган шоир севганидек жонажон диёрни ўз халқини севишга ўргатади. 28 апрель куни Тошкентда Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган илмий сессия бўлиб ўтди. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ва республика Фанлар академияси ўтказган сессияда сўзга чиққан олимлар, адиблар шоир ўзбек совет адабиётига қўшган жуда катта ҳисса тўғрисида, ижодининг адабиётшунослик фанини ривожлантиришдаги аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

САБЗАВОТ ЯРМАРКАЛАРИГА МАРҲАМАТ

Шу кунларда шаҳримиз районларида ташкил этилган сабзавот ярмаркалари тошкентликлар ва меҳмонлар билан гавжум. Юнусобод, Фарҳод, Қорақамиш, Октябрь, Сергели, Тезаков бозорлари, шунингдек, Дзержинский номидаги майдонда Тошкент ўқимачилик комбинати ёнида, метронинг «Чилонзор» станцияси, Тракторсозлар массиви, 1-Қорасув массиви ва авиасозлар шаҳарчасидаги савдо марказида анъанавий баҳорги сабзавот ярмаркаси ташкил этилган. Бу ерда сабзавот маҳсулотларининг барча турлари—помидор, бодринг, карам, картошка хушбўй асал ва бошқа маҳсулотлар мавжуд.

Бу йил Бухоро, Сурхондарё, Наманган, жами ўн бир областнинг «Қизил карвон»лари шаҳримиз меҳнаткашларига 1 Май совғаси билан келди.

Бу ерда байрам дастурхони учун барча зарур маҳсулотлар муҳайё. Сабзавот ярмаркасини ташкил этиш яхши анъанага айланиб қолди. Бу «Ўроқ ва Болға» иттифоқининг рамзий белгисидир.

БИРОДАРЛАШГАН ШАҲАРГА МАКТУБ

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК ВА БАХТ-САОДАТ УЧУН

27—30 мартда Тошкентда АҚШлик туристлар —Америкадаги бироддарлашган Сиэтл шаҳри вакиллари бўлишди. Тошкентликлар жамоат ташкилоти — «Таргит — Сиэтл» комитети аъзоларини самимий кутиб олдилар.

Сиэтлнинг Совет давлати билан алоқалари узоқ тарихга эга. 1917 йил декабрида Сиэтлга Қизил байроқли пароход келган эди. Денгизчилар Сиэтл порти ишчиларининг В. И. Ленинга мактубини Совет Иттифоқига қимматли ҳужжат тариқасида олиб келдилар. Шу тариқа Сиэтлликларнинг революция доҳийси билан ёзишмалари бошланди. Кейинчалик Владимир Ильич «Америкалик ишчиларга хат»ини ёзди.

Тошкент ва Сиэтл СССР ва АҚШ шаҳарлари ўртасида биринчи бўлиб дўстона алоқаларни ўрнатдилар. Бироддарлашган шаҳарлар бир-бирлари билан бир неча бор делегациялар айрибошлаганлар. Бу учрашувларнинг ҳар бири дўстликни янада мустаҳкамлашга, бироддарлашган шаҳарлар вакилларининг бир-бирлари билан яқинроқ танишишига хизмат қилмоқда. Уруш кулфатларини бошидан кечирган совет кишилари учун бутун ер юзида тинчлик барқарор бўлишига эришишдан ҳам эзгуроқ орзу йўқ.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Манчестер шаҳрида яшовчи америкалик ўқувчи қизга йўллаган жавобида биз, Совет Иттифоқида мамлакатларимиз ўртасида уруш бўлмаслиги учун, умуман ер юзида уруш бўлмаслиги учун ҳамма нарсани қилишга ҳаракат қиляпмиз, деган сўзлар бор. Бу сатрларда ҳар бир совет кишисининг орзу ва умидлари ўз ифодасини топган.

Ер юзида тинчлик ва бахт-саодат бўлишига эришиш мамлакатимиз халқларининг энг эзгу ниятидир. Тошкент шаҳри аҳолиси уни ифода этиб, бироддарлашган шаҳарга қуйидаги мактубни йўллади:

«Шаҳрингизда Тошкент куни ўтказилиши муносабати билан биз сизларга, Сиэтл аҳолисига шу мактуб билан мурожаат этмоқдамиз. Бундай тадбирлар фақатгина шаҳарларимизнигина эмас, шунингдек, Қўшма Штатлар ва Совет Иттифоқи халқларини ҳам яқинлаштиришга хизмат қилади. Бу ҳозирги кунимизда айниқса муҳимдир. Зеро планетамизда фақат тинчликнигина эмас, шунингдек, ҳаётнинг ўзини ҳам сақлаб қолиш вазифаси ҳеч қачон ҳозирги кунимиздагидек кескин турмаган эди.

1966 йилда Тошкентда бўлиб ўтган зилзила шаҳарга катта кулфатлар келтирди. Бироқ, бирорта ҳам табиий офат ядро урушининг олови билан тенглаша олмайди. Биз қирғин қурол-яроғларини бетўхтов тўплаш ҳамда янги, янада даҳшатли оммавий қирғин қуроллари яратиш инсоният бошига нималарни солиши мумкинлигини яхши тушунамиз. Шунинг учун халқларнинг хавфсизлиги ва тинч келажагини ядро қуролларини чеклаш йўли билангина таъминлаш мумкин, деб ҳисоблаймиз. Бу ядровий қуролсизланиш йўлида жиддий қадамлар қўйиш учун қулай шароит яратади, тенглик ва бир хилда хавфсизлик принциплари асосида аниқ мақсадга йўналтирилган битимларга келишиш имконини беради. Биз буюк мақсад — ядровий қуролсизланишга бошқа халқлар билан ўзаро ҳамкорлик қилингандагина, тинчлик учун курашчилар коалицияси сафларида биргаликда турганимиздагина эришиш мумкинлигини тушунамиз. Бу коалиция бизларнинг ҳаммамизни: қайси динга ва миллатга мансублигимиздан, сиёсий эътиқодларимиз ёки идеологиямиздан қатъий назар, ер юзида тинчлик ўрнатишни ўзи учун муқаддас иш деб билган ҳаммани бирлаштириб турибди. Биз Сиэтл аҳолисининг тинчлик сақлаш йўлидаги куч-ғайратларини юқори баҳолаймиз ва ўз томонимиздан урушнинг олдини олиш учун имкони бўлган ҳамма нарсани қилишга ваъда берамиз. Орамиздаги мавжуд тафовутни тан олган ҳолда биз шаҳарларимиз аҳолиларини бундан анча муҳимроқ нарса — инсониятни қутқаришдан иборат буюк мақсад бирлаштириб турибди, деб ҳисоблаймиз».

МЕҲНАТИНГ— ЗИЙНАТИНГ

Олқиш

Ўшанда баҳорнинг дастлабки тонги эди. Келинчакдек ясанган табиат ғоят гўзал, фусункор. Шу топда кўм-кўк либосга бурканган дов-дарахтлар, майсазорлар киши қалбида роҳатбахш туйғу уйғотади. Сўлим баҳор тароватн билан уйғонган чечакларнинг шабнам босган ғунчалари дилларни қитиқлайди. Бу тонг ўзгача эди унинг назарида.

Башоратхон барвақт туриб, дераза тагида гуллаб ётган олча шохларига суқланиб боқди. Майин эсаётган шамол эса новдаларни силкитар, оппоқ гулга тўлган ғунчалар эса ўзини кўз-кўз қиларди. У бир зум баҳор ҳавосидан тўйиб нафас олгач, меҳрибон отаси ёнига келиб ийманибгина ўтирди.

— Отажон, трамвай ҳайдамоқчиман!

Ҳамро ака қизининг бу гапига ним табассум билан жавоб қайтарди:

— Машаққатли ҳунар танлабсан, Башорат. Аммо Ўш шаҳримизда трамвай йўқ-ку?

— Сиз рози бўлсангиз бас. Тошкентга...

Башоратхон Болгар даҳасидаги 1-трамвай депосида ишлай бошлади. Унга Х. Ҳошимов, М. Донковцева каби билимдон ҳайдовчилар устозлик қилишди. Хизмат кўрсатиш маданиятининг ошиши Башоратхонни янги муваффақиятлар сари етаклади. Талабчан ҳайдовчи графикка, кўча ҳаракати қоидаларига қатъий амал қилишни ҳамкасбларига доим эслатиб, фойдали маслаҳатлар бериб келди. 7 йил мобайнида салкам ярим миллион километр йўлни трамвайда бехатар босиб, корхонада рекорд кўрсаткичга эришди.

Шаҳар электр транспортини юксалтириш бошқармадаги ҳар бир хизматчи, инженер ва техник ходимнинг масъулиятли бурчидир, дилдаги режалар, улкан ютуқлар заминидир. Буни Башоратхон яхши билади. Шу сабабли 1979 йилда уни диспетчер бўлиб ишлашга таклиф қилишганида ҳеч иккиланмай розилик берди. Бу ҳунарнинг нозик томонларини Ф. Абдуллажонова, М. Қодирова, И. Абдурашидова, Е. Лисакова каби тажрибали диспетчерлардан ўрганиб социалистик меҳнат беллашувида уларга тенглашиб олди.

Башоратхон ўз касбини жон-дилидан севади. Талабчан диспетчер ҳайдовчиларга аввало меҳнат интизомини бузмасликларини уқтиради. Электр транспортлар йўловчилар хизматига техник томондан пишиқ ва пухта бўлиб чиқишини, салонларнинг озода ва саришта бўлишини талаб қилади. Башоратхоннинг рухсатисиз бирорта ҳайдовчи ўз хоҳишича постидан силжимайди.

— Пойтахтимиз кўчаларида транспорт қатнови ўсиб бораяпти. Трамвай ва троллейбус линиялари ҳар бирининг узунлиги 250 километрга етди. Ҳозир бу йўлларда ҳар куни 314 та трамвай, 277 та троллейбус 700 минг йўловчини кўзлаган манзилларига элтиб қўймоқда. Аҳолига янада намунали хизмат кўрсатиш ниятида биринчи навбатда ҳайдовчилар малакасини тинмай ошириш, транспортнинг ҳамиша юксак техника ҳолатида бўлишини таъминлаш зарур, — дейди биз билан суҳбатда Б. Ҳамроева.

Гўзал Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигини кенг нишонлашга катта тараддуд кўриляпти. Юбилей йилида электр транспортчилар коллективи трамвайлар бўйича 136,5 километр, троллейбуслар бўйича 97 миллион йўловчининг манзилини яқин қилишга аҳд қилишган. Башоратхон Ҳамроева 7, 15, 16-трамвай, 8, 18-троллейбус маршрутларида ҳаракат мунтазамлигини ошириб, меҳнат унумдорлигини 4—5 процентга кўтариш ташаббуси билан майдонга чиқди. Бу ажойиб ташаббусни унинг шогирдлари М. Солиҳова, М. Умурзоқова, З. Зокирова, Т. Тишечкалар ҳам қўллаб-қувватлашди.

Меҳнат қилган элда азиз. Башоратхон самарали меҳнати билан коллективи олқишига сазовор бўлмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
кўп нусхали «Мотор» газетасининг редактори.

Ленин орденли Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси чеварлари орасида шу кунларда тинчлик ва дўстлик шаҳри бўлган гўзал Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда.

Шаҳар юбилей шарафига шахсий мажбуриятлар олиб меҳнат қилаётганлар сафида комсомол аъзолари бўлган чеварлар суратда: (чапдан ўнгга) М. Икромова, С. Маматова ва У. Файзиевалар ҳам бор. Бу чеварлар шу кунларда смена топшириқларини мунтазам 125—130 процентга етказиб адо этиб, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»НИНГ БУГУНГИ ПОЧТАСИДАН

Редакцияга ҳар куни юзлаб хатлар келади. Оқшомхонлар ўз хатларида меҳнат ютуқлари, серқуёш шаҳримизнинг 2000 йиллигига тайёргарлик ишлари, қувончли янгиликлар ҳақида кўпроқ ёзадилар. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни—1 Май арафасидаги мактубларда эса байрам кайфияти уфуриб турибди. Қуйида ана шундай мактублардан бир нечтасини ўқийсиз.

БАЙРАМ ОЛДИДАН

Собир Раҳимов районидаги Гуручариқ маҳалласида Ж. Алиаширов бошчилигида навбатдаги ҳашар уюштирилиб, 1 Май байрами арафаси муносабати билан маҳалладаги барча ариқлар ва кўчалар тозаланди. Клуб атрофидаги гулзорларга ишлов берилди, дарахтлар оқланди. Ҳашарда маҳалла отахонлари Т. Аҳмаджонов, И. Бобохонов, С. Хўжаев, Б. Исаев ҳамда Э. Аҳмаджоновлар бош-қош бўлиб ободончиликка ўз ҳиссаларини қўшдилар. Шунингдек, маҳалла ёшларидан С. Йўлдошев, Н. Асомов, хотин-қизлардан Н. Низомхўжаевалар бу ишда ўрнак кўрсатдилар.

С. САЙДУЛЛАЕВ.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ўзбек-қозоқ филологияси факультетида Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди.

Кечага йиғилганлар тарихшунос олим, филология фанлари кандидати А. Набиевнинг кўҳна ва навқирон Тошкент тарихи, археология қазишмалари натижалари, шаҳарнинг бугунги жамоли ва кенг миқёсда олиб борилаётган қурилиш ишлари суръати ҳақидаги нутқини мароқ билан тингладилар.

А. НОРҚОБИЛОВ.

МАРОҚЛИ ҲОРДИҚ

Бўстонлиқ районида жойлашган «Товоқсой» дам олиш уйи жуда хушманзара, кўркам жой бўлиб, узум, олма, ўрик каби мевалари, тоза ҳавоси билан кўпчиликка манзур бўлмоқда. Бу ерда ҳар ойда 300—350 Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, инвалиди ва меҳнат ветерани ҳордиқ чиқаради.

Дам олиш уйида ҳар куни концерт, кино кўрсатилади, турли темаларда лекциялар ўқилади. Тошкентдаги музей, халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига, ҳайвонот боғи ва циркка экскурсиялар уюштирилади.

Ходимларнинг дам олувчиларга яхши ҳурмат билан қараётганликлари туфайли ҳар бир киши бу ердан яхши кайфият ва хурсандчилик билан ўз ишхонаси ва хонадонига қайтмоқда.

К. АҲМЕДОВ.

МАҲАЛЛА ҲАШАРДА

Акмал Икромов районидаги 700 хонадонлик «Иқтисод» маҳалласи аҳли Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда кўпгина хайрли ишларни амалга оширмоқда. Яқинда маҳалла комитетининг барча аъзолари, активлари ҳамда маҳалла аҳли Дадил кўчаси ва унинг тўққизта проездидаги ариқларни тозаладилар, мевали дарахт ва гул кўчатлари ўтқаздилар.

Маҳалла ҳашарида шу территорияда жойлашган миллий музика асбоблари фабрикасининг ишчи ва ходимлари, шунингдек, Ш. Шорустамов, Ш. Усмонов, Э. Умрзоқов, Т. Мажидов каби маҳалла аъзолари кўпчиликка ўрнак бўлдилар.

Ш. ТЕМУРОВ.

«НИКОҲ ГИГИЕНАСИ» ЛЕКТОРИЙСИ

Октябрь район санитария маорифи уйи томонидан «Шодлик» бахт уйи қошида «Никоҳ гигиенаси» лекторийси ташкил этилди. Биринчи лекцияни 9-тери-таносил касалликлари диспансери врачи Г. Я. Антонова ўқиди ва тингловчиларга «Ёш оила» кинофильми кўрсатилди.

«Шодлик» бахт уйида ҳар ой охирги ҳафтасининг пайшанба куни лекторий ёш келин-куёвларни кутади.

А. ЭРГАШЕВ,
республика санитария маорифи уйининг врачи.

• ТОЛЬЯТТИДАН ХАТ

АВТОСЕРВИС: БУГУН ВА ЭРТАГА

Маълумки, Волга автомобиль заводи аъло сифатли кичик литражли «Жигули» машиналарни кўплаб ишлаб чиқариш билан бирга сотиш олдидан тайёргарлик кўриш, машинани эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш, техник хизмат кўрсатиш ва кафолатли ремонт қилиш ишларининг ҳаммасини ўз зиммасига олган мамлакатимиздаги биринчи автозаводдир.

Ҳозир мамлакатимизнинг йирик шаҳарларида барпо этилган 48 та ихтисослаштирилган автомарказларда, 420 та доимий ва 130 та ҳаракатдаги станцияларда автомобиль ишқибозлари ўз машиналарини тез ва сифатли ремонт қилдиришлари учун барча имконият мавжуд. Бу корхоналар бир вақтнинг ўзида 5000 машинага ёки бир йилда 1,5 миллион «Жигули»га техник хизмат кўрсатиш қувватига эга. «ВАЗ» автосервисининг йиллик хизмат кўрсатиш ҳажми 100 миллион сўмдан ҳам ошиб кетади. Йиллик товар-оборот эса 2 миллиард сўмга яқин. Ўтган йили автомарказ ва станцияларда ташкил қилинган икки юздан ошиқ савдо магазинлари орқали 50 миллион сўмлик эҳтиёт қисм ва 180 мингта «Жигули» машиналари сотилди. Ҳозир автосервис корхоналарининг ишлаб чиқариш майдони заводнинг ишлаб чиқариш майдонига яқинлашиб қолди.

Яқинда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг янги қарори чиқди. Қарорда гражданларга қарашли енгил машиналарга техник хизмат кўрсатишни яхшилаш ва автосервис тармоқларини янада ривожлантириш тадбирлари кўзда тутилади. Волга автомобиль заводи учун катта капитал маблағ—450 миллион сўм ажратилди. 1983—1987 йилларда 180 та техник хизмат кўрсатиш станциялари очилади. Умумий қуввати 830 постга эга бўлган тўлиқ комплектли бу станциялар Польша Халқ Республикасидан сотиб олинади. Энг муҳими, ҳар бир станция машинани ювишдан, то турли хил ремонт ишларини амалга ошириш мумкин бўлган асбоб-ускуна ва қурилмаларгача жиҳозлангандир. «ВАЗ»чилар сервис корхоналарини замонавий техника билан қайта қуроллантиришга ҳам катта аҳамият бермоқдалар. Ўзаро Иқтисодий Ердам Кенгаши (СЭВ)га кирувчи мамлакатлар ва Югославиядан турли хил қурилмалар, созлаш стендлари, диагностик аппаратлар, тўлиқ комплектли тайёр эҳтиёт қисмлар ва бўяш камералари кооперация бўйича сотиб олинади.

«ВАЗ»нинг лойиҳалаш бошқармаси ишлаб чиққан типовой автомарказ ва станцияларни қуриш ҳам кўзда тутилган. 1984—1985 йилларда умумий қуввати 620 та постларга эга бўлган 5 та ихтисослаштирилган автомарказ ва 19 та техник хизмат кўрсатиш станциялари қурилади. Натижада сервис корхоналари бир вақтнинг ўзида 7 мингга яқин ёки бир йилда 2 млн. «Жигули»га техник хизмат кўрсатиш қувватига эга бўлади.

Ҳозир «ВАЗ» мутахассислари томонидан автомобилнинг қисм ва агрегатларини қайта тикловчи тўртта заводнинг техник лойиҳаси ишлаб чиқилди. Шундай заводларнинг биттаси Самарқанд шаҳрида қурилади. Замонавий технологияга асосланган юқори унумдор қурилмалар жорий қилинган завод бир йилда 125 минг тўлиқ комплектли автомобилнинг асосий агрегатларини ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Корхонанинг ишлаб чиқариш майдони 48 минг квадрат метрдан ҳам ортиқ. Уни қуришга, асбоб-ускуна ва қурилмалар билан таъминлашга 46 миллион сўм ажратилди. Завод бўтунлай ишга туширилгандан сўнг у бир йилда 50 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради.

Йиғиш-монтаж муддатини қисқартириш учун бир хил шаклли элементлардан, енгил конструкциялардан фойдаланиш тавсия этилади. Шунингдек заводнинг бош ишлаб чиқариш корпуси лойиҳага кўра блок усулида қурилади. Жумладан, у тўртта блокка бўлинган. Ҳар бир блок ўзининг энергетик, хўжалик-ишлаб чиқариш, инженерлик бўлимларига эга бўлади. Бу эса ҳар бир блокни алоҳида ишга тушириш имкониятини беради.

Ш. ИБРОҲИМОВ,
Волга автомобиль заводининг инженери.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН
ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
Холис хизмат бюроси

Хизматидан эл мамнун

1-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида бундан тўққиз йил олдин газета киоскаси очилармиш, унга шу массивда истиқомат қилувчи Зулфия Боймуҳамедова киоскачи бўлармиш дейишганида массив аҳолиси жуда ҳам мамнун бўлишган эди. Чунки опанинг ишбилармонлигига, меҳнатсеварлигига ҳамма ишонганди. Ҳақиқатан ҳам опа эл ишончини оқлади.

— Опанинг хизматларидан миннатдормиз,— дейди уруш ва меҳнат ветерани Ҳ. Тошпўлатов. —Киоска доим очиқ, хоҳлаган газета ва журналларингни доимо харид қилиш мумкин.

Киоска ҳар доим саранжом-саришта, газетхонларни хушнудлик билан кутиб олиб, улар талабини иложи борича қондиришга ҳаракат қилаётган З. Боймуҳамедова кунлик ва ойлик планларини ҳам ортиғи билан бажаришга эришаяпти.

Киоска очилган ойлари 1000 сўмга етказиб план бажарилган бўлса, ҳозирги кунда 4500 сўмга етказиб бажарилмоқда.

Изланишлар зое кетмади, ўтган йилдаги қўлга киритган муносиб ютуқлари учун З. Боймуҳамедовага «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган юксак ном берилди.

Биз ҳам унинг кундалик мижозлари опага катта раҳматлар айтамиз.

И. УСМОНОВ.

Дил сўзлари

Беморнинг аҳволи оғир эди. Қийналиб нафас оларди: ҳаёт ва ўлим ўртасида кураш борарди. Интенсив терапия врачлари дарҳол ишга киришиб кетишди. Улар ҳаёт учун курашишиб, туну кун тиним билишмади.

Беморнинг хотини— олти фарзанднинг онаси болаларининг отаси аҳволидан хайрли оқибат кутиб, шифокорларга жовдираб боқарди.

Ниҳоят реанимация! Бу ерда беморни ўлим чангалидан қутқариб олиб, ҳаётга қайтариш учун кураш боради. Тошкент медицина институти 1-клиникасининг интенсив терапия бўлимида шифокорлар беморларни ҳаётга қайтаришади. Бўлим бошлиғи, олий малакали врач, медицина фанлари кандидати Олег Анишук, моҳир врач Ирина Ким беморлар атрофида парвона.

— Клиниканинг бош врачи Халил Маҳмудов аҳил врачлар коллективини вужудга келтирган экан,— дейди инвалид, меҳнат ветерани Парфи Турсунбоев,— мен ўн кун аппаратда беҳуш ётдим. Ҳаётга қайтишимга кўпчилик ишонмабди. Лекин жонкуяр врачлар менга иккинчи умрни беришди.

Клиникада оғир дарддан тузалган ҳар бир бемор юқорида номлари зикр этилган шифокорларга дил сўзларини изҳор қилишмоқда.

Ҳ. АСҚАРОВ,
У. ОДИЛОВ.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

ИШЧИ ЎРИНБОСАРЛАРИ

Тошкент шаҳридаги 228-ҳунар-техника билим юртидан 1982 йил октябрь ойида тўқимачилик комбинатига С. Юсупов мастерлик қилаётган группа ёшлари ишлаб чиқариш практикасини ўташ учун келишган эди. Улар йигирувчилик ва йигирув машиналари ремонт қилиш касбини эгаллашга аҳд қилган ёшлардир. Комбинатнинг 2-фабрикасида ишлаб чиқариш практикасини ўтаётган бу талабалардан Б. Тўраев, Г. Давлатов, О. Ражабовлар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Группа талабалари келгусида комбинатнинг илғор ишчилари сафидан ўрин олиш учун изланмоқдалар.

К. ЮСУПОВ.

...МАҚТАЙДИ...

ИНТИЗОМ БОР ЖОЙДА

Биз хизмат қилаётган муассаса атрофида умумий овқатланиш корхоналари, озиқ-овқат магазинлари анчагина. Ана шулардан бири Киров район ошхоналар трестига қарашли «Гўзал» кафесидир.

«Таклиф ва шикоятлар» дафтарини варақлар эканмиз, узоқ-яқиндан келган меҳмонлар, айрим кишилар томонидан ошхона маъмурияти, ошпазлар коллективи ва бошқа ходимларнинг беминнат хизматидан мамнун бўлганликлари ҳақидаги илиқ сўзларни кўрдик.

Янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш ва унинг ижросини ошхона ходимлари, жамоат ташкилотлари, вакилларидан иборат махсус комиссия назорат қилиб боради, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан эришилган ҳар бир ютуқ тезда оммалаштирилиб, ташаббускор хизматчилар рағбатлантирилади. Бундай ходимлар рўйхатидан С. Ҳусанов, Г. Усмонова, А. Қодиров, Н. Больясниковалар муносиб ўрин олишган.

Ҳар сафар ошхонадан бу даргоҳдаги меҳнаткашларнинг «Хуш кўрдик» деган меҳмондўстлик иборасини эшитиб кайфиятимиз кўтарилиб чиқади.

Э. ОТАҚЎЗИЕВ,
К. УРУНБОЕВ,
У. РАҲМЕДОВ,

Ҳ. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институтининг ходимлари.

...ТАКЛИФ ЭТАДИ...

ЯХШИ БЎЛАРДИ

Ўзбекистон Давлат филармонияси ва «Ўзбекконцерт»да мингдан зиёд ишчи ва хизматчи ҳамда санъаткорлар хизмат қилади. Ҳар кун оқшомлари бу ерга минглаб томошабинлар келиб, маданий ҳордиқ чиқаришади. Аммо концертдан сўнг кўплаб йўловчилар Бешёғоч ва Чилонзор томонга кетишга қийналишади. Шунинг учун Свердлов номли концерт зали қошидаги бекат қайта тикланса ва бу бекатда 57-«э», 51-автобуслар тўхтаб ўтса яхши бўларди.

Н. АЛОВУТДИНОВ.

Факт ва шарҳ

Муаммо ҳал бўлади

Ҳурматли редакция! Мактабларда кўк форма мода бўлган. Бу яхши, бироқ, унинг 50, 52-размерларини топиш жуда ҳам қийин. Эрталаб қизим мактабга кўк юбка ва оқ кофта кийиб кетади. Аммо бир оз вақтдан сўнг хафа бўлиб, уйга қайтиб келади. Нима қилайлик, шаҳардаги ҳамма магазинларни айланиб чиқдик. Биронта ҳам магазиндан қизимга лойиқ форма тополмаяпмиз. Наҳотки азим шаҳримизда кўк кўйлак муаммо бўлиб қолса!

Маъмура МАҲМУДОВА,
уй бекаси.

✦

Ҳар бир ўғил-қиз мактаб талабига мувофиқ кийинишни хоҳлайди. Лекин мактаб формаси, айниқса 50—52-размердаги кўк кўйлакларнинг топилиши қийин. Шу муаммо юзасидан Тошкент шаҳар ижроия комитетининг савдо Бош бошқармасига қарашли «Болалар дунёси» чакана савдо фирмаси директори А. Абдуллаева қуйидагича жавоб берди:

— Мактаб ўқувчилари учун формаларни Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги кўрсатмаси бўйича ишлаб чиқарамиз. Шунга мувофиқ ўқувчилар учун фақат 48-размергача бўлган формалар тикилади. Мактаб формасининг 50—52-размерлари эса, экспериментал тикиш цехларида ҳамда савдо ташкилотларида одамлар талаби (заказ)га мувофиқ тайёрланади.

Газетхон М. Маҳмудованинг илтимосига мувофиқ ва бошқа ота-оналарнинг илтимосларини эътиборга олиб 1983—1984 ўқув йили учун 1000 та 50—52-размерли формалар «Болалар дунёси» чакана савдо фирмасида сотилади.

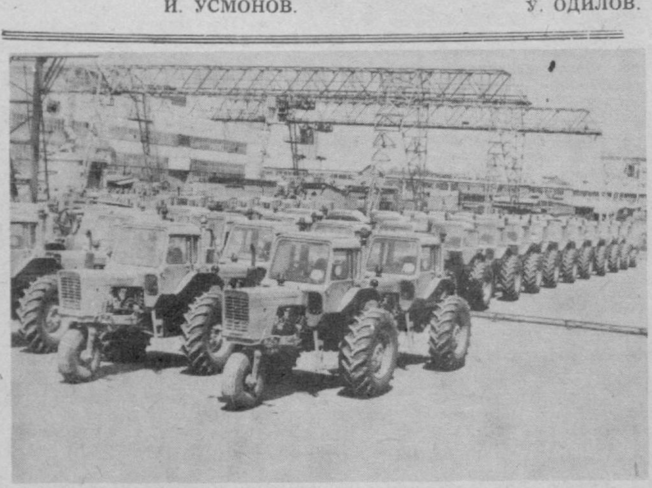

СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бу йил пахтачиликка мўлжалланган тракторлар ва прицеплардан ҳар вақтдагидан кўп ишлаб чиқариб, пахтакор колхоз ва совхозларга юборишга аҳд қилган. Коллектив ҳозир аҳдига яраша меҳнат қиляпти.

СУРАТДА: заводнинг тайёр маҳсулот майдонидаги жўнатишга ҳозирлаб қўйилган МТЗ—80 Х тракторлари.

Х. Мирзакаримов фотоси.

ШАРҲЛИ ХАТ

Истак бажарилди

Ҳалок бўлган жангчининг онаси бўлганим учун Акмал Икромов район ҳарбий комиссариати менга «Жигули» автомашинаси ажратган. Бироқ, мана бир ойдирки уни ололмаяпман — автомагазиндагиларнинг айтишича, мен истаган рангдагиси йўқ эмиш. Ҳурматли редакция, шу масалада менга ёрдам беришингизни сўрайман. М. ЮСУПОВА.

— 1983 йил 1 март куни М. Юсуповага «ВАЗ—2106» автомобили сотилди. Айни пайтда унинг машина рангига бўлган истаги қондирилди.

А. БАДЗИН,
«АвтоВАЗтехобслуживание» Тошкент областлараро маркази директори.

РАНГ-БАРАНГ МАКТУБЛАР

(ГАЗЕТХОН ХАТЛАРИНИ ЎҚИБ)

Яхши орзу, эзгу тилак билан қўлига қалам олган ҳар бир газетхон шаҳримиз ҳаётидан, турли воқеалардан, оила ва фарзанд тарбиясидан, ўзларини тўлқинлантирган ҳодиса-воқеалардан ҳикоя қиладилар.

Редакциямизга келаётган кўплаб хатларда одоб-ахлоқ, оила, ёшлар тарбияси ҳақида ёзилган. Улуғ Ватан урушининг инвалиди, Калинин районидаги 37-мактаб ота-оналар комитетининг раиси Шосаид Шомақсудов «Қайноналар» сарлавҳали хатида муҳим мавзуни қаламга олган. «Донолар қайнонани яхши пайвандчи боғбонга ўхшатадилар,— деб ёзади у.— Яхши боғбон ҳамма вақт ўз боғида яхши мевалар бўлишини орзу қилади. Қаерда яхши мева навини кўрса, уйдаги мевасига эҳтиёткорлик билан улайди». Ҳа, қайнона оилада боғбон, ҳаёт шамини ёқиб турган чароғбон. Ўғли билан келинининг тинч-тотув яшаши, бахтли умр кечириши, серфарзанд, сердавлат бўлиши, оилада яхши одамлар етишиши қайнонага кўп жиҳатдан боғлиқ эканлиги хатда ҳаётий воқеалар билан кўрсатиб ўтилади.

Бешқайрағоч массивида истиқомат қилувчи О. Ҳошимов бир ёш йигитнинг ҳаётда каллоблик қилиб яшаётгани, бу йўл хатолик экани, ҳаётда ўз йўлини топиб, касб-ҳунар эгаллаб яшамаса, келажаги аянчли бўлишини куйиниб ёзган. Ҳунар, меҳнат— одамни доим улуғлайди. Шундай экан, бу ёш йигит бир ишнинг бошини тутиши, одамлар бахт-саодати, оиласининг фаровонлиги учун меҳнатда ўзини кўрсатиши керак.

— Мен қўшним ҳақида ёзаяпман,— деб ҳикоя қилади ўз хатида Н. Турғунов. — Одатда ён қўшни— жон қўшни, дейишади. Лекин менинг қўшнимнинг уйида ҳеч тинчлик йўқ. Эр-хотин уришгани уришган. Буларнинг уриши, жанжали болалар тарбиясига салбий таъсир қилади-ку, ахир.

Газетхон ҳақ гапни ёзган. Жанжалкаш оилани маҳалла-кўй, жамоатчилик, доно кексалар маслаҳатлашиб тартибга чақиришлари керак.

Редакциямизга одоб-ахлоқ, фарзанд тарбияси, яхши фазилатли кишилар ҳақида М. Абдуллаев, Д. Йўлдошева, Қ. Мирзаев, Б. Алимова, О. Бадалбоева, Д. Расулев, Б. Юнусов, А. Маҳмудов, З. Тўхлиева ва бошқа ўртоқлар ўз фикр-мулоҳазалари н и ҳаяжон билан ёзишган.

Шаҳримизнинг икки минг йиллик катта тўйига ҳозирги кунда қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Шу муносабат билан шаҳримиздаги институтларда, мактабларда, муассасаларда кечалар, адабий-конференциял а р, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар, турли йиғинлар, анжуманлар бўлиб ўтмоқда. Шулар ҳақида Г. Маҳаммадиева, М. Убайдуллаева, Р. Азимова, Ю. Мирзахонов, М. Равшанов, Н. Омонова ва бошқа кўплаб оқшомхонлар хат-хабарлар йўллашган.

Институт, техникум ва ўрта мактабларда олиб борилаётган таълим-тарбия, маданий-оммавий ишлар, педагогик практикалар, адабий-бадиий конференциялар ҳақида Д. Расулов, М. Туробова, С. Абдуллаев, М. Мамиров, Б. Соатов, С. Азимова, Л. Одилова, Б. Қиличев, Ш. Бердиқулов, Д. Азимова, С. Назаров, М. Раҳимов, И. Исмоилов, З. Икромова, А. Темишев ва бошқа кўплаб ўртоқлар хат-хабарлар юборишган.

Оқшомхонларим и з мактубларида шаҳримизнинг жўшқин ҳаёти, меҳнаткашларимизнинг қизғин ғайрати, фаровон турмушгашти, яхши фазилатли кишиларимизнинг фаолияти ёрқин акс этмоқда. Биз қўлига қалам олиб, «Тошкент оқшоми»га турли мавзуларда хатлар йўллаётган оқшомхонларга қизғин ташаккур изҳор қиламиз, улардан янги-янги мактублар кутамиз.

«Шаҳар ва гараж муаммоси»

ГАЗЕТАМИЗНИНГ 1 АПРЕЛЬ СОНИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ОЧИҚ ХАТДА БОШЛАНГАН СУҲБАТНИ ОҚШОМХОНЛАР ДАВОМ ЭТТИРИШАДИ

Болалар қайда ўйнасин?

Жуковский, Советская, К. Маркс ва Гоголь кўчалари оралиғида аҳоли ўз кучи билан ободонлаштирган катта ҳовли бор. Лекин шахсий автомашина эгалари ўз манфаатларини ўйлаб, бу ерда гаражлар ўрнатиб олишган. Аввал металлдан қуришди, кейин ғиштдан қурилганлари пайдо бўлди.

Ҳолбуки, болалар ўйнайдиган жой йўқ ва улар гаражларнинг устига чиқиб шўхлик қилишяпти. Автомашина эгалари уларга тош отишяпти, шлангларни тўғрилаб сув сепишяпти. Бундай ҳодисаларга Куйбишев район Совети ижроия комитети вакиллари бепарво қарамасликлари керак.

М. МИХАЙЛОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

Амалий ишга ўтиш керак

Новомосковская кўчасидаги 24-уй ҳовлисидаги болалар майдончаси ва яшил зонани ҳам гаражлар эгаллаб олган. Бунинг устига улардан учтаси бизнинг уйда яшайдиган кишиларга тегишли. Бундан тўрт йил илгари район Совети ижроия комитетининг маъмурий комиссияси гаражларни олиб ташлаш ва ҳовлини ободонлаштиришни 13-ЖЭУга юклаган. Лекин аҳвол ўша-ўша. Қачонгача юқори органларнинг кўрсатмалари бажарилмайди ва ҳар ким жамоат ҳовлисидан ўз манфаатлари учун фойдаланаверади!

ЛУЗАНОВЛАР, МАРКОВ ва бошқалар.

Қўзиқориндек кўпаймоқда

Чилонзорнинг 5-кварталида гаражлар айниқса кўп. 25-озиқ-овқат магазини, 12, 14, 8, 6, 7-уйларнинг ҳовлиларида 10 тадан 50 тагача гаражи бўлган бутун бир металл шаҳарчалар жойлашган. 1 ва 71-ЖЭУ ходимлари буни била туриб, уларни йўқотиш юзасидан таъсирчан чоралар кўришмаяпти. Автомашиналарни очиқ сақлаш жойларига кўчириш пайти аллақачон етган.

З. КАПУСТЯНСКИЙ,
меҳнат ветерани.

ҒАФУР ҒУЛОМНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

БАХТ КУЙЧИСИ

Севимли шоиримиз Ғафур Ғулом Тошкентнинг ўтмиши ва унинг совет давридаги нурафшон қиёфасини ўз асарларида бекиёс тавсифларди. Ҳатто Тошкент тарихидан бир кичик факт бўлса ҳам шоир ундан катта рамзий маъно касб этадиган муқоясалар топар, кўз олдимизда ўтмиш ва бугуннинг манзарасини гавдалантирарди. Унинг кўплаб шеър, ҳикоя, очерк ва публицистик мақолалари бунга мисолдир.

Шоир ҳаёт бўлганида ўзининг 2000 йиллик тўйини нишонлаётган пойтахтимизнинг бугунги кўркам жамоли уни ҳаддан зиёд илҳомлантирган, шоир эса янги шеърий жавоҳирлар яратган бўларди. Шоирлар уни «сурур куйчиси, донгдор замондош» дея таъриф этгани бежиз эмас. Ғ. Ғулом халқимизнинг бугунги бахтиёр турмушидан беҳад севинган, ана шу бахтиёрликни сурур ва ғурур билан куйлаган эди.

Қуйида эътиборингизга Ғ. Ғуломнинг Тошкентнинг ўтмиши ва бизнинг замонимиздаги ҳаёти ҳақида ёзган асарларидан намуналар ҳавола этамиз.

Ғафур ҒУЛОМ

ИККИ ЖАНГГОҲ

Араванинг шотисидан тортиб, саман отнинг қулоғигача алвон тақилган. От устида луччак бўлиб Тошкент ҳокими Валлами буванинг севган қизиқчиси Шоди-ялла ўтирган. Арава олдида жияги бир қарич келадиган чойдишгули нусха дўппини чаккага дол қўйиб Ашур-банг тиз чўккан. Унинг олдида таги пиёлада, бўми даҳсараки қозондай катта ноғора. Унинг ёнида Қўқон якрўясидан тўн кийиб, қўзи телпакни тескари ағдариб бошига қўйган Қодир-қуруқ чилдирма чалади. Арава ўртасида Соли-бурун минг мақом билан карнай тортади.

Булар гузар-гузаргоҳ, одамлар ғичроқ йиғилган ерларга бориб, аввал машқ қиладилар, иннакейин от устида тик туриб, Шоди-ялла сўз қилади:

Ҳой одамлар, боғда
битган бодомлар,
Ғафлат босиб,
эшитмадим деманглар,
Шаҳримизнинг қари,
ёшу беваси,
Уришади Маллахоннинг теваси.
Ҳоким бувам шох
мойлаган қўчқори,
Кўкча даҳа
хўрозимас шунқори,
Себзорликнинг боқиб
қўйган кўппаги
Бешёғочга берар
яхши ғуппакни.
Шаҳримизнинг отдан
тортиб ити ҳам,
Липпасида
семиртирган бити ҳам,
Ҳаммаси ҳам бугун
жангга киради,
Кўрган киши ҳангу
мангга киради.
Пахмоқ соқол, қизил
тирноқ, қора қўл,
Борай десанг, тўппатўғри Жанггоҳ йўл!..

Ана шундай қилиб, Жанггоҳда бўладиган сайилга оломон тўплаб юради. Сайидазимбой ўғилларини тўй қилмоқчи бўлди. Тўй орасида катта сайил ҳам қилиб бермоқчи бўлди. Бу сайил Жанггоҳда бўлади. Бунга шаҳарнинг машҳур қўчқорбозлари, итбозлари, хўрозбоз, беданабозлари, хуллас, айюҳанносчи айтгандай, агар уришадиган бўлса, липпадаги семиртирилган битгача чақирилган.

Ўша пайтда Жанггоҳ баланд-пастлик, жаржилғалардан иборат бўлиб, фақат юқори тарафдаги қисмидагина — букунги Маҳсидўзлик атрофларида бироз сайҳонлик бор. Ана шу ерда кураш ўрнидай бир доира қилинган. Бугун Сайидазимбой чақирган бу сайилда шу доира атрофини даҳа-даҳаларга бўлиниб, бир-бировига тарафкашлик қилувчи тўдалар эгаллаган. Ҳар тарафкаш тўда иккинчи тўдага ғазаб, ҳасад, ўч билан қуролланган. Агар Себзор даҳанинг йиллар бўйи қорин едириб, шўрва ичириб боққан занжирбанд итини Бешёғочликларнинг қандайдир лайча олапари енгиб қўяр экан, бу энди иснод. Себзор йигитлари бунга чидаб туролмайдилар. Кўппаклари у тарафда қолиб, ўзлари жангга кириб кетадилар. Чинакам қирғин шунда бошланади.

Сайидазимбой сайили жуда қизғин бўлар эди. Биринчи галда, бойга Маллахондан мерос қолган икки нортуя жангга тушди. Бир нортуяга шайхантахурликлар, иккинчи нортуяга кўкчаликлар дов қўйган. Ҳар икки туяни чих-чихлатиб икки тарафдан қўйиб юборилди. Ҳайвонлар ичида гавда билан мақтанган теванинг уруши ўз жуссасидай бузрук эди. Бир-бирини оғизларидан кўпикларини чиқариб тишлайди. Бир-бирини оғир гавдалари билан узоқдан келиб уради. Ўртани ваҳима босган. Буларни бир-бирини ўлдирмагунча ажратиб олиш қийин. Ярим соатларга чўзилган курашдан кейин ҳар икки туянинг башараси киши қараб бўлмайдиган даражага келган. Бирисининг бўйин териси шилиниб тушган, иккинчисининг қорни ёрилиб, ичаклари судралиб юради. Ҳар иккови ҳам қонга белашган. Бу томошадан ваҳшатгина ҳузурланиши мумкин. Энг охири Кўкча туяси бир чиғаниб, Шайхантахур туясига бир забт урди. Унинг олдинги ўнг оёғи синиб, ерга йиқилди. Кўкча туяси унинг бошига келиб чўкди. Шу билан ғолиб саналди. Остидагиси ўлди. Оломон ичидан:

— Сўйиб олинглар, пичоққа илиниб қолсин, ҳаром кетмасин, деган овозалар чиқиб қолди.

Туядан сўнг Валлами буванинг қўчқори билан себзорликларнинг қўчқори урушитирилди. Ҳар икки қўчқор ҳам пешанаси дўнг, шохлари қайрилиб-қайрилиб тушган. Ҳар иккисини доиранинг икки тарафидан: «Гир!», «Гир!», деб қўйиб юбордилар. Қўчқорлар чиғаниб келиб бир-бировлари билан гурс-гурс калла уриштирадилар. Валлами буғанинг қўчқори еттинчи чиғаниб уришда себзорликлар қўчқорининг ўнг шохини синдириб юборди. Шох орасидан қип-қизил бўлиб ўзаги чиқиб қолди. Қўчқор шўрлик озор топган тарафига энгашиб, бошини силкиб-силкиб доирадан чиқиб кетди. Себзорликлар: «Қўчқорларни уришга қўшишда чатоқлик бўлди», деб жанжал чиқармоқчи эдилар. Лекин бир чеккаси ишга бойнинг ўзи аралашди, бир чеккаси қўчқор Валлами буваники бўлгани учун олағовур босди-босди қилиб қўйилди.

Навбат итларга келди. Тарафкашликнинг энг қизғини шунда бошланди. Бешёғоч йигитлари яхши кўппаклар боқишда донг чиқарган. Лекин Кўкчанинг сағбонликлари ҳам улардан дам емайди. Ҳар икки тарафдан икки йигит икки итни етаклаб тушди. Итлар ириллашиб турди. Ҳар икки йигит ҳам «Ғус-ғус олкиш!», деб итларнинг ғазабини қўзғатиб турдилар. Бирданига ҳар икковлари ҳам итларнинг бўйинларидан занжирларини олиб, қўйиб юбордилар. Тарафкашлар нафасларини ичларига олиб, титраб-қақшаб итларнинг ҳар бир ҳаракатини таъқиб қилдилар. Бир-икки нафас ажратиб, итларга дам бердилар. Учинчи қўшишда сал чатоқлик бўлдими, ҳайтовур, сану манга бориб қолдилар. Сану ман ёқа бўғишга айланди. Ҳар икки тарафдан учталаб-тўрттала тарафкаш йигитлар ўртага оқиб туша бошладилар. Иш узоққа чўзилди. Жанжал каттадан кетди. Муштлашиш бошланди. Сайил бузилди. Ҳар икки тарафкаш тўда бирбири билан қирғин қилар эди. Орада пичоқ шашпар, таёқ кўтарганлар ҳам кўринар эди. Биттасининг чеккаси ёрилган, қўли синган, қобирғаси ичига ботган...

Ҳукумат амалдорлари, ясовуллар келиб жанжални босдилар. Сайил тарқатилди. Букунги сайилнинг натижаси бўлиб доирада уч йигитнинг ўлиги қолган эди.

Бу воқеага 62 йил бўлди.

* * *

Социалистик Тошкентнинг меҳнаткашлари сайил қиладилар. Уларнинг севимли Жанггоҳлари Ватанимизнинг шод-соғлом, азамат ўғил-қизлари билан тўлган. Оқшомнинг салқинча ели қувноқ чеҳраларни ўпиб ўтади. Минг шамли ўн мингларча электр чироқлари гўё осмон ерга тушгандай миллионларча юлдузлар билан порлайди. «Спартак» стадиони мардликнинг, ёшликнинг, муҳаббатнинг, Ватан севгисининг намойишгоҳига айланган. Ҳар икки тарафдаги пиллапоя скамейкаларда 50 минглаб меҳнаткашлар томошабин бўлиб ўлтирадилар.

Бир тўда қизлар ким ўзарга чопадилар. Қўқон командаси билан Тошкент командаси футболда биринчилик учун курашади. Футбол тўпининг ўртадаги ҳар бир силжиши томошабинлар н и н г юрак тепишлари билан ўлчанади. Мана, республикамизнинг шуҳратли теннисчилари. Буларнинг ўйинлари жуда ҳам завқ, жуда ҳам қизиқиш билан томоша қилинади.

Шу томошабинлардан бир чеккада ҳассасини кўндаланг қилиб белига қўйган, шу восита билан нундай букик белларига жиндек бўлса ҳам мадор қидирган икки чол тикилиб турар эди. Буларнинг ёши саксондан ошган. Бу чоллар бундан 62 йил бурунги Жанггоҳ қонли сайлининг қаҳрамонларидан қолган сўнгги нусхалар.

Ҳар икки чол ҳам эндиги бизнинг Жанггоҳга жуда суқ билан термилар эдилар. Бу ернинг шунчалар одоблиги, шунчалар фараҳбахшлиги, меҳнаткашларнинг шунчалар севган сайилгоҳига айланганлигига унча ҳам ишонгулари келмас эди. Улар энди бу сайилгоҳда бир-бировини еб қўйишга тайёр турган тарафкашларни, қонга белашиб ётган йигитларни кўрмайдилар.

Севикли Ватанимизнинг соғ-қувноқ болалари ўртасидаги бу даражада бир-бировига муҳаббат, якдиллик чоллар учун қизиқ туюлар эди.

(1936)

СТАДИОН ОҚШОМИ

Қуёш юмалаб кетди футбол тўпидай,
Лолаларга кўмилди уфқ қопқаси.
Нурларга чўмиб ётган стадионда
Бошланди йигитликнинг мард дағдағаси.
Томошабин кўзларидай бунда чироғ кўп,
Темир кекирдакларин чўзар радио.
Юрак ҳовуч ичида, тепади гуп-гуп,
Фирдавсий мисрасидай томирда ғулу.
«Полвонлар келишмоқда!.. Ана полвонлар!»—
Йигирма минг дудоқда шу қисқа хабар.

Яғрин ташлаб, елвагай мағрур, бепарво,
Бир қур йигитлар келар енгил, худди пар.
Ҳамма жим, шиқир этмас гугурт қутича,
Ҳаттоки кашандалар тутун бурқитмас.
Стадион жон кўзин мардларга тикиб,
Салқин оқшом елидан олмоқда нафас.
Ҳукмин юргизади ҳукм минбари,
Ҳукмга қирқ минг қўлдин қарсакки, имзо,
Полвонлар қадамига осмон поя,
Жаранглар бош устида нилгун фазо.

Кеча фабрикада, кеча қўшинда,
Кеча бахтлар даласида шонли қаҳрамон
Бугун мана бунда — стадионда,
Миллионлар севган ўғил, машҳур паҳлавон.
Ясов, дадилланар шу йигит секин,
Балки тақдир ёзгандир шу кенг манглайга;
Шахмат тахтасида муҳра сургандай,
Эртанинг ботирлигин — Чапаевлигин.
Чироқларга кўмилган улуғ майдонда
Ўнгга, сўлга синчиклаб аста қарайман:
Тингланар юрак зарби, асаб жунбуши,
Зотан, ҳамма қаҳрамон, ҳамма паҳлавон.

(1936, куз).

БИЗНИНГ ФОТОАРХИВИМИЗДАН

СУРАТДА: Ғафур Ғулом, Назир Сафаров ва Мамарасул Бобоевлар ёш ёзувчилар семинари қатнашчилари орасида. [Сурат 60-йилларда олинган].

В. Сироткин фотоси.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Улкан шоир юбилейига бағишланади

Машҳур сўз устаси, академик, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти лауреати Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигини нишонлаш олдидан бир қатор тадбирлар амалга ошириляпти. Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи, бошқа ижодий союз ва ташкилотлар, нашриётлар ва маданий муассасалар бу муҳим санани кенг нишонлашга тайёргарлик кўряпти.

Бугун биз Ғафур Ғуломнинг 80 йиллиги муносабати билан қандай янги китоблар нашр этилаётганлиги ҳақида ҳикоя қиламиз.

— Аввало, Ғафур Ғулом асарларининг умумий мундарижаси ҳақида шундай бир рақам келтирмоқчиман, дейди Ўзбекистон ССР нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетининг бош редактори Э. Б. Бойсинов. — Ўзбекистон ССР Давлат Китоб палатаси маълумотларига кўра республикамизда Ғафур Ғуломнинг ўзбек ва рус тилларида 68 номдаги умумий ҳажми 486 босма лист ва 1757,5 минг нусхани ташкил этувчи асарлари нашр этилган.

Шоирнинг юбилейи йилида унинг асарларини нашр этиш ишлари янада авж олдирилди. Масалан, Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти шоирнинг рус тилида нашр этилаётган уч томлик танланган асарларининг биринчи жилди босмадан чиқди. Қолган жилдлари ҳам тез орада ўқувчилар қўлига тегади. Шунингдек «Ёдгор» номли қиссалар ва ҳикоялар тўплами ҳам ўзбек тилида нашр этиляпти. «Ёш гвардия» нашриёти эса «Вақт» номли тўпламни миниатюра китоб ҳолида нашр этмоқда. Бу нашриётда болалар учун ҳам Ғафур Ғуломнинг шеърлар тўплами чоп қилинмоқда.

«Фан» нашриёти эса шоир асарларининг 12 томлик академик нашрини чоп этишга киришди. Юбилей арафасида унинг дастлабки жилди босмадан чиқади.

Ғ. Ғуломнинг бошқа кўплаб асарлари қатори «Шум бола» повести ҳам китобхонлар қалбидан жой олган. Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти ушбу қиссани рус тилида қайта нашр этмоқда. «Қорақалпоғистон» нашриёти шоирнинг қорақалпоқ тилидаги танланган шеърлар тўпламини эълон қиляпти.

Улкан шоир асарлари нашри ҳақида гапирганда Ғафур Ғулом ижодига бағишлаб ёзилган китоблар устида ҳам тўхталмаслик мумкин эмас. «Ёш гвардия» нашриётида Саид Аҳмаднинг Ғафур Ғулом ҳақида хотиралари нашр этилди. Тез орада бу хотиралар китоби рус тилида ҳам босилиб чиқади. С. Шермуҳамедов ва С. Мирзаевларнинг «Ғафур Ғулом ва ўзбек совет адабиёти» китоби, «Ғафур Ғуломнинг ҳаёти ва ижоди» номли альбом, Ғ. Ғафуровнинг улкан шоирнинг ижоди ҳақида адабий-танқидий мақолалар китоби ва бошқа нашрлар ҳам севимли шоиримиз юбилейига ажойиб совғадир.

Материалларни Ғафур Ғулом адабий мероси комиссиясининг секретари Ваҳоб РЎЗИМАТОВ тайёрлаган.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КАТТА МУВАФФАҚИЯТ

БУХАРЕСТ. Галлац шаҳрида СССР ёрдами билан қурилаётган Г. Георгиу — Деж номидаги металлургия комбинатининг пўлат эритувчилари меҳнатда янги муваффақиятларга эришдилар. Республикадаги энг йирик пўлат эритиш корхонаси коллективи йил бошидан буён пландан ташқари 42 минг тонна металлургия кокси ишлаб чиқариб, мамлакатга ўтган йилдагидан 2,1 миллион тонна кўп чўян ва пўлат беришдан иборат мажбуриятларини муваффақиятли равишда бажариш учун қулай шарт-шароитларни таъминлади.

БУДАПЕШТ. Шаҳар марказидаги Земмельвейс кўчаси бурчагида ва Кошута проспектида жойлашган қадимий бино венгер пойтахти аҳолисига яхши таниш. Бу ерда совет фани маданияти уйи жойлашган. У совет — венгер дўстлигини тобора мустаҳкамлаш, венгер меҳнаткашларини совет халқининг коммунистик қурилиш ишида қўлга киритаётган муваффақиятлари билан таништириш, совет фани, техникаси, адабиёти ва санъати ютуқларини оммалаштириш йўлида катта ишлаб олиб боряпти.

СУРАТДА: Совет фани ва маданияти уйидаги совет китоблари ва грампластинкалари магазинида.

МТИ—ТАСС фотоси.

ҚУРИЛИШ ЛОЙИҲАСИ

БЕЛГРАД. Югославия мутахассислари янги автомобиль магистралини қуриш лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Бу автомагистрал Белграддан мамлакатнинг Адриатика соҳили жанубий қисми томон олиб борадиган ҳозирги йўлни деярли юз километр қисқартириш имконини беради.

400 километрдан кўпроқ узунликдаги бу янги йўл Югославиядаги энг замонавий магистрал бўлади. Унда бир нечта туннель ўтказиш, ўнлаб кўприклар қуриш кўзда тутилади.

ЮСФРда халқ ҳокимияти йиллари мобайнида автомашиналар тез қатнайдиган бир қанча янги трассалар қурилди. Мамлакатнинг шимолий чегараларидан жанубий чегараларигача чўзилиб кетган «Қардошлик — бирлик» автомагистрали дастлабки шундай йўллардан бири эди.

КАДРЛАР МАСКАНИ

УЛАН-БАТОР. «Эрдэнэт» мис-молибден кон-бойитиш комбинати ишлаб чиқариш-техника таълим маркази Монголиянинг тез ривожланаётган кон-руда саноати учун малакали кадрлар тайёрлаш маскани бўлиб қолди. Совет Иттифоқи билан Монголия биргаликда барпо этган бу навқирон корхона тармоқда энг йирик корхона бўлиб, ишчи ўринбосарларни тарбиялаб етиштириш тажрибаси, мураббийлик анъаналари билан мамлакатда машҳур бўлиб қолди. Марказ ишлай бошлагандан буён унда йигит ва қизлардан салкам 10 минг киши таълим олди. Улар тажрибали ўқитувчиларнинг ёрдами билан ўзлари танлаган касбнинг барча сирларини эгалладилар. Уларнинг кўпчилиги турдош касбларни ўргандилар, ўз малакаларини оширдилар.

Мамлакатда социалистик қурилиш кенг қулоч ёзганлиги, МХР экономикаси тез суръатлар билан ривожланаётганлиги ҳар томонлама иқтисодий ва илмий-техникавий билимларга эга бўлган кўплаб ёш ишчиларни тайёрлаш зарурлигини тақозо этди.

Ҳозирги вақтда республикада ўнлаб ҳунар-техника билим юртлари ишлаб турибди. Бу билим юртларида бўлғуси ишчилар юздан кўпроқ касбларни ўрганмоқдалар. Халқ хўжалиги планларига мувофиқ шу беш йиллик мобайнидагина ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқадиган 55 минг йигит ва қиз ишчилар синфи сафларига келиб қўшилади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎПАЙМОҚДА

ПРАГА. Гуменн шаҳридаги «Хемлона» химия заводи дастлабки килограмм полиамид тола ишлаб чиқарди. Корхона лойиҳада белгиланган қувватига эришганидан кейин ҳар йили енгил саноатда фойдаланиладиган салкам 6 минг тонна мана шу материални ишлаб чиқарадиган бўлади.

Пластмасса ва сунъий тола ишлаб чиқаришни кўпайтириш — Чехословакия химиясини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан биридир. Чехословакия химияси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатлар билан мувофиқлаштирилган тарзда ривожлантирилмоқда. Кейинги ўн йил мобайнида шундай маҳсулот ишлаб чиқариш тахминан тўрт баравар ошди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида пластмасса ва сунъий толадан амалда фойдаланишни янада кўпроқ кенгайтириш вазифаси ўртага қўйилди. Республика мутахассислари бир тонна пластмасса, тўрт тонна қора металл ва 5 тонна рангли металлнинг ўрнини босишини ҳисоблаб чиқдилар, бунда ишлаб чиқариш харажатлари тахминан 40 процент қисқаради.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

Қаттиқ ёнғин Рангун округида ва Сагайнг округида мингдан кўп деҳқон хонадонларини ёндириб, кул қилди. 5 мингга яқин киши бошпанасиз қолди. Газеталарнинг хабарларига кўра, офат етказган зарар 7 миллион кьяпдан ортади.

Бирмада ёнғинлар энг ёмон офатлардан бири бўлиб қолмоқда. Саккиз ой давом этадиган қуруқ мавсум даврида бутун-бутун кварталлар, баъзида эса қишлоқлар ҳам ёниб кул бўлмоғи учун биргина учқун кифоя қилади. Мамлакатдаги кўпчилик уйлар ёғочдан қурилган бўлиб, термит чумолилардан ихоталаш учун ёғочга нефть шимдирилган бўлади.

* * *

Брита буана газетасининг хабар беришича, шу йил Индонезиянинг Ачех вилоятида иккинчи марта тарқалган вабо эпидемияси натижасида уч киши ўлган, ўнлаб киши оғир аҳволда ётибди. Бир қанча районларда медицина муассасалари йўқлиги сабабли ана шу хатарли касалликка қарши кураш мушкуллашган.

* * *

Ғарбий Германия полицияси Бремен шаҳри чеккаларида ўтказган операция натижасида 600 мингдан кўп сохта долларни тортиб олди. Сохта пул ясаш ва уни тарқатиш билан шуғулланиб келган уч киши қамоққа олинди.

* * *

ГФРда жиноятлар сони кейинги 20 йил ичида 156 процент кўпайди. Бултур 4,3 миллионта жиноят содир бўлган эди.

Мамлакат ички ишлар министрлигининг бу ерда эълон қилинган ҳисоботида айтилишича, 1982 йилда наркотик моддаларни тарқатиш ва уларни истеъмол этиш билан боғлиқ ҳуқуқ бузишлар анча кўп бўлган. Оғир жиноятлар сони ҳам кўпайган. Жумладан, 108 мингта қотиллик юз берган, шунингдек банкларга ва пул олиб кетаётган машиналарга 624 марта қуролли ҳужум қилинган. Бу 1981 йилдагидан 355 процент кўпдир.

ЕР ОСТИ МАНБАЛАРИ ҲИСОБИГА

ПРАГА. Чехословакия мутахассислари ишлаб чиққан перспектив программа ЧССР халқ хўжалигида ер ости иссиқ сувларидан кенг фойдаланишни кўзда тутади. Асосан Словакия территориясида аниқланган ер ости иссиқлиги ҳисобига ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар йили 53 минг тонна шартли ёқилғи тежалмоқда, ер ости иссиқ сувлари даволаш мақсадларидан ташқари, гулхоналар ва теплицаларни, квартиралар ва медицина муассасаларини иситиш учун ҳам фойдаланилмоқда. Чехословакия геологлари мамлакатнинг истиқболли районларида янги сувли қатламларни қидирмоқдалар.

ЧССРда энергиянинг ноанъанавий манбаларига зўр қизиқиш билан қаралаётганлиги бежиз эмас. Бундай манбалар энергиянинг барча турларидан оқилона фойдаланиш ва уларни тежашдан иборат умумдавлат тармоқ программасининг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшишлари лозим. Бу программани амалга ошириш ҳисобига шу беш йиллик охирига бориб 12 миллион тоннадан кўпроқ шартли ёқилғини тежаш режалаштирилмоқда.

БИР СУРАТ ТАРИХИ

Атоқли шоиримиз Ғафур Ғуломнинг 80 йиллиги олдидан ёритаётган материалларимиздан бирида қадрли оқшомхонларга мурожаат этиб, шоир ҳаёти ва ижоди билан боғлиқ хотиралар, учрашув таассуротлари, фотосуратлар ва дастхатлар ҳақида ёзиб юборишларини илтимос қилган эдик. Редакциямиз ана шундай қимматли хотиралар, улкан ижод соҳибининг мукаммал қиёфасини ўзида мужассамлантирган кўплаб мактублар олмоқда.

Биз қимматли хотиралари билан ўртоқлашаётган барча кишиларга ташаккур билдирамиз ва улардан бирини газетхонлар эътиборига ҳавола этамиз.

Устоз С. Айний танланган асарларининг саккизинчи жилдини нашрга тайёрловчиси сифатида ёзувчиларимиз Ойбек, Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Ғайратий, Мақсуд Шайхзода, Уйғун, Собир Абдулла, С. Бородинлар билан бир неча бор учрашиш, мулоқатда бўлишга тўғри келганди. Худди кечагидек эсимда. 1963 йилнинг баҳори эди. Айний домла мактубларидан кўчирма олиш мақсадида Ғафур аканинг уйларига бордим.

— Менинг архивимда Айний, Лоҳутий домлаларнинг анчагина мактублари бор. Лекин уни қидириш кўп вақтни олади. Бунинг учун институтингдан бир-икки ойлик командировка олиб келишинг керак, мулло деб ҳазиллашдилар.

Сарғайиб кетган журналлар, рисолалар, тўпламлар, альбомлар, газеталар, турли папкаларга солинган қизил, кўк сиёҳда, баъзан оддий қора қаламда ёзилган шеърлар, ҳикоя, мақолалар. Уларнинг сон-саноғи йўқ...

Архивда араб, лотин алифбесида ёзилган шеърлар, тўртликлар, айрим сатрлари ўчирилган ва қайтадан ёзилган мисралар, турли даврларда олинган расмлар ҳам бор. Бир папка ичида Ғафур Ғулом С. Айний, Ойдин ва бошқалар билан бирга тушган расм бўлса, бошқасида Н. Тихонов, К. Симонов, Нозим Ҳикмат, Мирзо Турсунзода, Самад Вурғун билан бирга тушган расмлар турибди.

Архив материаллари ичида мени Айний ижоди билан боғлиқ бўлган икки нарса қизиқтирди. Биринчиси, 30-йилларда туширилган бир тарихий сурат. Иккинчиси Ғафур Ғуломнинг қаламда ўз қўллари билан чизган Садриддин Айний портрети. Бу расм кейинчалик «Гулистон» журналида эълон қилинган.

Кечга яқин Ғафур аканинг ўзлари келиб қолдилар:

— Қалай мулло хазинамдан бирор нарса топдингми?

Бир томонга олиб қўйган ҳалиги эски, хира расмни кўрсатдим. Ғафур ака қўлимдан расмни олиб, узоқ тикилиб қолдилар. Бу расм 1930 йилда олинган экан.

Ғафур ака ўшанда менга уч жилдли «Ғафур Ғулом 60 ёшда» деган китобларига автограф ёзиб бердилар. Мен у кишининг рухсати билан Айний домла ва Ғафур ака бошқа ёзувчилар билан бирга тушган ноёб суратни кўпайтириш учун уйга олиб кетдим...

Ёзувчи ва таржимон Ваҳоб Рўзиматов Ғафур Ғулом билан тожик совет шоирлари ўртасида мустаҳкам дўстлик, борди-келди бўлганлиги, улар ўртасидаги ёзишма мактубларнинг анчамунчаси шоир архивидалигини айтиб қолдилар. Илтимосимизга кўра у киши Садриддин Айнийнинг 1936 йил, 21 сентябрда Хўжанд (ҳозирги Ленинобод) шаҳридан шоир Ғафур Ғулом адресига йўллаган бир мактубини ҳамда Ғ. Ғулом оддий қора қалам билан чизган ёзувчи Садриддин Айний портретини бердилар. Ғафур Ғулом қаламида моҳир мусаввир яратгандай чизилган бу расмни кўриб табиат улкан истеъдод соҳибларига ижоднинг ранг-баранг турлари бўйича ҳам ажиб бир иқтидор бахш этиши ҳақида ўйладим...

«Ўзбекистон маданияти» газетасининг 1963 йил 27 апрель сонида Абдулла Қодирий, Садриддин Айний, Ғафур Ғулом, Шокир Сулаймон, Абдусалом Деҳотийлар бирга тушишган ўша ноёб сурат «Садриддин Айний — педагог» номли катта мақола билан бирга эълон қилинди. Газетадан ва ўша суратдан бир-икки нусха олиб, Ғафур аканинг уйларига шошилдим... Бу ноёб расм кейинчалик китоб, газета, журнал саҳифаларида қайта-қайта босилди.

Мажид ҲАСАНОВ,
филология фанлари кандидати.

• СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

АЛАНГАЛИ ЙЎЛЛАР

Хонагэ бир группа Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари кириб келишди. Улар 1941 йилнинг август ойида Тошкент яқинида ташкил қилинган 389-ўқчи, дивизиянинг ветеранлари эди. Дивизия командирининг собиқ ўринбосэри Василий Иванович Холодовнинг кўксини биринчи ва иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари, ўнлаб медаллар безаб турибди. Унинг қуролдош дўстларининг жасоратлари ҳэм муносиб тақдирланган.

— Дивизия ташкил қилинганда унинг сафида ўн тўрт минг 800 жангчи ва офицер бор эди, — деди у оғир нафас олиб; Ҳозир 500 киши ҳаёт. Қуролдошларимизнинг кўплари жанг майдонида қолишган. Тирикларнинг ҳам баъзилари ногирон. Лаънати урушнинг жароҳати ҳалигача битгани йўқ.

Бошга тушган оғир кулфэт одамларни бириктиради. Ҳамжиҳатлик билан ҳаракат қилиб, офатни даф қилишга ундайди. Кутилмаганда фашистлар Германияси томонидан бошланган уруш совет халқининг бошига оғир мусибат солди. Озодлик, мустақиллик учун бутун мамлакат қўзғалди. Дўсти, биродари уйига ўт тушганда қайси бир инсон бефарқ қарэб туради. Йўқ, фашист газандаларининг ифлос оёқлари остида топталаётган Белоруссияни, Кавказни, Украина шэҳарларини озод этиш керак. Ваҳшийларни қириш, қувиш керак. Илк марта сафга тизилган дивизия солдатларининг қэлбида ана шундай интиқом туйғуси бор эди.

— Биринчи марта жангга 1942 йилнинг августида кирдик, — давом этди Василий Иванович, — Терек дарёси яқинида 30 километрлик маррани мудофаэ қилиб турардик. Душман Имчерск — Наурск станицалари атрофида жуда кўп пиёда танк, артиллерия ва миномётларни жамлаб, ҳужумга тайёрланмоқда эди. Кутилмаганда фашистлэр 1279 ўқчи полк эгаллаб турган мудофаа маррага ҳужум бошлади. Уч кун давом этган беомон олишувдан сўнг полк дарё .оҳилини қўлда сақлаб қолди. Бу душмэннинг ғазабини қўзғатди. У бир неча марта қарши ҳужум уюштирди. Лекин қисмларимизни бир метр ҳам орқага. силжита олмади. Фашистларнинг мақсади мамлакат ичкарисигэ нефть етказиб бераётган Грозний шаҳрини қўлга киритиш эди. Лекин улар бу ниятини амалга оширолмадилэр. 389-ўқчи дивизия уларнинг йўлида ғов бўлиб турди.

— Душман жуда айёр эди, — суҳбатга қўшилди собиқ взвод командири, Қизил Юлдуз ордени кавалери, Улуғ Ватан урушининг инвэлиди Борис Иосифович Баренбаум, — у дарёнинг нариги соҳилидан туриб таҳликали хабарлар тарқата бошлади. Радиокарнайдан тэралган овоз бизга бемалол эшитилиб турарди. Бир пайт радиокарнайдэн: «Сизлар тошкентликсизлар. Кўпларингизнинг олий маълумотингиз бор. Дивизиянгиз ўлимга маҳкум. Вақт борида биз томонга ўтинглар. Ҳаётингизни сақлаб қоламиз, ер, сув, берамиз. Акс ҳолда беҳудэ қирилиб кетасизлар», — деган гаплар эшитилди.

Афтидан улар бизни мудофаа қийинчиликлари жонига теккан, бирзум эркин нафас олиш учун ҳар қандай шартга рози бўлиш даражасида хароблашган деган фикрга келишган. Аслида аҳвол бошқача эди. Ғазабдан лаблэримиз қимтилди, тишларимиз ғижирлади.

— Бизни хоинликка ундашяптику, сен бунга нима дейсан — деди 1279-ўқчи полк командири майор Сергей Григорьевич Жулейхин кўзимга тик боқиб.

— Бу ҳақорат учун эдабини бериш керак, фрицларни.

— Балли, шундай қиламиз, — дея давом этди у. — Сен театрда дирижёр бўлиб ишлагансан. Жанговар вазифэ — шу бугун тарқаб кетган оркестрни тиклайсан. Муҳлат оз, тунда барча инсониятга тушунарли бўлган куйни ижро этишинглар шарт.

Зудлик билан у ёки бу чолғу асбобидэ куй чалишни биладиганларни аниқлашга киришдим. Оркестрни тиклаб, топшириқ бажарилгэнлиги ҳақида рапорт бердим. Тўғрисини айтганда, ҳаёт-мамот жанги кетаётган, минглаб кишиларнинг тақдири жаҳаннам ўчоғи ёқасида тургандэ музикага нима бор, деган фикрим ҳам йўқ эмасди. Хато қилган эканман, буни кўп ўтмэй тушундим.

Атроф туннинг қора пардаси билан қопланди. Зенитчилар, артиллериячилар пиёдаларга ҳужумга тайёрланиш ҳақида буйруқ берилди. Терек дарёсидан сузиб ўтиш, нариги соҳилдаги душман бўлинмасини йўқ қилиш топширилди.

— Чалинглар, Интернационални чалинглар, — деди командир.

Куйни ижро этэ бошладик. Батальонларнинг жангчилари дарёга етиб олишди. Кейин артиллериячилар, миномётчилар ишга киришдилар. Нариги соҳилдаги душман бўлинмаси мажэқлаб ташланди. Марра бизнинг қўлимизга ўтди. Фақат оркестрга эмас, жангга ҳам дирижёрлик қилганимни ана шунда тушундим. Музика ёрдэмида айёр фрицлардан ўч олдик.

— Ҳа, ҳа, — дея қуролдош дўстининг сўзини давом эттирди икки марта Қизил Юлдуз ва иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши ордени билэн мукофотланган медицина фанлари доктори Одил Шарипович Шокиров, — биз ёмонлик қилишни истамас эдик. Ўлдиришга ундашди. Бунга 1943 йилнинг 11 апрелида Кримская станицаси яқинидаги 70 уйдан иборат Адамский хуторида бўлган қонхўрликни мисол келтириш мумкин.

Шу ердаги ҳужралардан бирида медсанбат жойлашган эди. Кўп ўтмай жароҳатлангэнлар келтирила бошлэнди. Бирининг оёғи, бирининг қўли, бирининг кўз йўқ. Ҳаммасига ёрдам бериш, ҳаётини сақлаб қолиш керак. Шамол бир томонидан кириб, иккинчи томонидан чиқиб турган, томлари осилиб қолган ҳужрага операция столи ўрнатдик. Жарроҳлик ишларини бошлаб юбордик. Бир неча солдатни жароҳатига малҳам қўйиб, ҳарбий госпиталгэ жўнатишга тайёрладик. Улар 120 кишига етди.

Кўзи оқиб тушган, бош чаноғини ўқ ялаб кетган солдатни операция қилэётганимда ҳужрага ҳовлиқиб ҳамшира Валентина Царёва кирди:

— Ўртоқ, майор! Яшириниш керак. «Юнкерс»лар учиб келяпти, — деди.

Унинг гапига қулоқ солмадим. Операцияни давом эттирдим. Орадэн икки минут ўтгач, хона ёнида бомба портлади. Валентина кўз олдимда иккига бўлиниб кетди. Яна бомба тушди... Ҳарбий госпиталда ўзимга келдим. Ўша бомба мени кар, соқов ва шол қилиб кўйгэн эди...

Умуман уруш даврида 11 минг солдат ва офицернинг ҳаётини сақлаб қолдим. Жароҳатланганларнинг бэданидан 3,5 килограмм ўқ ва снаряд парчасини ажратиб олдим.

Ҳозир ҳар куни . эрталаб бир ният билан тураман: уруш бўлмасин! Ҳеч бир халқ, ҳеч бир инсон биз тортган азоб-уқубэтга учрамасин. Бомба устини ёриб ташлаган ертўлада бир котелокдэн овқат еган, бир ўрам тамакини ўн-ўн икки киши бўлиб чеккан кунлэримизни унутмаймиз. Қуролдош дўстларнинг дийдорини кўриш бизга қанчалик завқ бағишласа, бирга бўлган кунларимизни ҳазин, бир алам ва ғазаб билан эслаймиз. Биз жуда кам киши омон қолдик. Бепоён Ватанимиз, кўпмиллатли халқимиз озодлиги учун қурбон бўлганларга, улэрнинг ота ва оналарига бош эгиб таъзим қиламиз.

Одил Шарипович Шокиров Тошкентда истиқомат қилаётган 389-ўқчи дивизия ветерэнлари номидан гапирди. Хато қилмади. Чунки Бердичев шаҳрида бўладиган ветеранлар учрашувига жўнаб кетиш олдидан редакцияга тўплэнган Риза Усмонов, Григорий Пеньков, Юнус Фахрутдинов, Григорий Важев, Василий Хажайнов, Константин Зуборев, Ричард Хубларовлар ҳам унинг фикрини маъқуллашди. Уларнинг кўксини ҳэм орден ва медаллар безаб турибди.

Қўшимча қилиб шуни айтиш мумкинки, Тошкент яқинида ташкил қилинган 389-ўқчи дивизия Кавказ, Украина, Польша, Чехословакияни фашистлар зулмидэн озод қилишда қатнашди. Улуғ Ватан урушида совет халқи қўлга киритган Буюк ғалабага салмоқли ҳиссэ қўшди. Шу боисдан ҳам ветеранларнинг қалби ғурур билан тепмоқда. Учрашувларга, қуролдош дўстлэр билан дийдор кўришишга ундамоқда.

Айтгандай, ҳамма ҳам Тошкентда дивизия ветеранлари совети борлигини билмаса керэк. Совет алангали сўқмоқни босиб ўтган қаҳрамон жангчиларини қидиришни давом эттирмоқда. У қуйидаги адресга жойлашган. Тошкент — Е 194, Юнусобод массиви, Д—3-уй, 29-квартира.

Р. УСМОНОВ,
1920 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ аҳамиятидаги шахсий [illegible]ер.

М. ОТАХОНОВ.

СУРАТДА: 389-ўқчи дивиз[illegible] ветеранларидан бир группаси.
М. Нуритдинов фотоси.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Амазонканинг безаклари

Ҳозирги сатанглар қадимги сармат қабиласига мансуб аёлнинг безакларига ҳавас қилишлари мумкин. Археологлар Новолуганск посёлкаси ёнида шу аёлнинг қабрини топдилар.

Маълум бўлишича, бу дўнгликка антик дунё авторлари Амазонка деб аталган жангари қизлардан бири дафн этилган экан. Тадқиқотлар шу даштда яшаган қиз бундан икки минг йилча аввал қиличдан ҳалок бўлганлигини кўрсатди. Ўша вақтларда аёл кишининг шу тахлитда кўз юмиши кўп учраган. Қадимги тарихчилар кўчманчи сармат қабилаларининг қизлари оғир синовлардан ўтиши керак бўлганлигини таъкидлайди. Улар турмушга чиқиши учун уч нафар душманни ўлдиришлари лозим бўлган. Демак шу сармат қизнинг аёвсиз олишуви мағлубият билан тугаган.

Лекин, аёл ҳатто жангчилар билан куч синаша олганида ҳам аёллигича қолаверади. Амазонка қабридан чиққан ноёб нарсалар буни тасдиқлайди. Бу ерда қурол ёнидан нафис безаклар ҳам топилди.

Сув остида ҳам ҳаводагидек

Шимолий ярим шар паррандалари орасида кайрани сувга шўнғиш бўйича рекордчи деб бемалол айтиш мумкин. Биолог олимлар Арктика ва Узоқ Шарқда яшайдиган йирик чайкага ўхшаб кетадиган бу қушни батискаф иллюминаторлари орқали 80 метр чуқурликда ҳам кўришга муваффақ бўлганлар. Бундан аввал қуш узоғи билан ўн метр чуқурликка шўнғий олади деб ҳисобланарди.

Қуруқликда лапанглаб зўрға юрадиган кайра сув остида ўзгариб кетади. Сув остида у пардали оёқларидан руль сифатида фойдаланиб, сузиш тезлиги ва гўзаллиги жиҳатидан балиқлар билан жуда яхши рақобатлаша олади. Қуш йилнинг совуқ фаслларида шўнғиш қобилиятини айниқса намоён этади. Олимларнинг тушунтиришларига кўра ҳаво ҳарорати пасайганида кайрага емиш бўладиган йирик планктон билан балиқ катта чуқурликларга кетиб қолиши сабабидан шундай бўлар экан.

Паррандаларнинг сувга шўнғиши жиҳатидан жаҳоннинг мутлақ чемпиони тўғрисида гапириладиган бўлсада бу ўринни антрактидада яшайдиган император пингвини олади. У икки юз метрдан ҳам ошадиган чуқурликларда ўзини бемалол ҳис этаверади. Бу чуқурликка балиқлардан ташқари фақат тюленларгина туша олади.

Ер ости ариқлари

Ўзбекистондаги баланд Қирқтовнинг жазирама қоялари атроф водийларнинг аҳолисига қадимдан бери асосий сув манбаи бўлиб хизмат қилган. Қақроқ тоғлик жойда сув қаердан келишига одамлар неча асрлардан бери қизиқиб келганлар.

Шу жойдаги табиий бўшлиқларни ўрганиб чиққан Москва, Киев, Красноярск ва Самарқанд спелеологлари (горшунослар) шу саволга жавоб қайтардилар. Маълум бўлишича, тоғни вужудга келтирган оҳактош орасига бундан 250 минг йил аввал ер бағридан магма кўтарилиб ёриб кирган. Кўпдан-кўп ёриқлар қатлам бутунлигини бузиб қор суви ва ёмғир суви сизиб ўтиши учун қулай шароит вужудга келтирган. Шу сув секин-аста қудуқларга айланган. Бу қудуқлардан кўпининг диаметри 40 метргача боради.

Бугунги кунда Қирқтов ер ости ариқ ва кўллари бўлган каттакон сув ҳавзасидир. Олимлар бу ерда 60 тагача шахта 300 тадан кўп карст воронкалари ва чўкмалари мавжудлигини аниқладилар. Ер остида каттакон сартикўл ҳам бор.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 МАЙ СОАТ 16.00 ДА

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ «ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Олмахон ҲАЙИТОВА, Отамурод БЕКЖОНОВ
Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Олимжон ОРИФЖОНОВ.

Солистлар: Муножат ЙЎЛЧИЕВА, Бахтиёр ТЎЛАГАНОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Гулнора ОДИЛОВА, Доно ШОРАҲМЕДОВА, Комилжон ИСКАНДАРОВА, Жамила ЙЎЛДОШЕВА, Эгамберди ЁҚУБОВ, Робия ОЛИМЖОНОВА.

Сатира ва юмор ижрочиси Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Отамурод БЕКЖОНОВ **олиб боради.**

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари — Олмахон ҲАЙИТОВА.

Музика раҳбари — Шавкат МУҲАМЕДОВ.

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ

ЁЗГИ ТЕАТРИДА

ҲАР КУНИ СОАТ 18.30 да.

1, 2, 9, МАЙ КУНЛАРИ СОАТ 12.00 да, 15.00 да, 18.30 да

Наманган область Гоголь номли шаҳар маданият уйининг

ИКРОМЖОН ҚАЮМОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ

ДОРБОЗЛАРНИНГ

КАТТА ДОР ЎЙИНЛАРИ

ПРОГРАММАДА:

МАСХАРАБОЗЛАРНИНГ ЧИҚИШИ, ЁҒОЧ ОЁҚ ЎЙИНЛАРИ, ИЛЛЮЗИЯ ВА ЎЗБЕК ПАҲЛАВОНИ ИКРОМЖОН ҚАЮМОВНИНГ ЧИҚИШИ: МАШИНА КЎТАРИШ, МАШИНАНИ ТИШ БИЛАН ТОРТИШ, ОҒИР ТОШ КЎТАРИШ ЎЙИНЛАРИ.

САФАР АНЖОМЛАРИ — ЭНГ ЯХШИ ҲАМРОҲ

Машҳур қўшиқлардан бирида «Агар мен сафарга чиқадиган бўлсам ўзим билан бирга бир озгина нон ва сув оламан», деб куйланади. Агарда яна рюкзак, палатка, ухлаш қопини ўзингиз билан бирга олсангиз, бундан ҳам яхши бўлмайдими?

Чунки, туристлар сўқмоғида қулай рюкзак сафар муваффақиятли ўтишининг гаровидир. Дам олиш учун тўхталганда эса палатка ва ухлаш қопи мириқиб ҳордиқ чиқариш имконини беради.

Рюкзакларни, палатка ва ухлаш қопларини Сиз «Ўзспорттторг» магазинларидан сотиб олишингиз мумкин.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИ:

1 — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

2 — Муқимий кўчаси, 16-уй.

42 — Олой бозори.

«ЎЗСПОРТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ УЛГУРЖИ БАЗАСИ.

«ТАШОБУВЬТОРГ»

ЗАМОНАВИЙ МОДЕЛДАГИ
ЭРКАКЛАР ВА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ
БАҲОРГИ ВА ЁЗГИ
ЕНГИЛ, БЕЖИРИМ ВА ҚУЛАЙ
ПОЙАФЗАЛЛАРИНИ

ТАКЛИФ ЭТАДИ

ФАРҒОНАДАГИ ВА ТОШКЕНТДАГИ 2-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ САБОЛАРИ;

хотин-қизларнинг модали усти очиқ ёзги туфлилари;

хотин-қизларнинг тагчарми полиуретан ёки чармга ўхшаш резина бўлган кундалик туфлилари;

эркакларнинг сандалетлари;

Ўзбекистон Енгил саноат министрлигининг пойафзал корхоналари ишлаб чиқарган эркакларнинг ёзги туфлилари шулар жумласидандир.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ ЭСЛАТАМИЗ:

1 — Киров кўчаси, 23-уй.
3 — Шолохов кўчаси, 33-уй (авиасозлар шаҳарчаси).
4 — Т. Шевченко кўчаси 13«а»-уй.
5 — Жарқўргон кўчаси, 35-уй.
6 — Истиқбол кўчаси, 2-уй.
7 — Новомосковский кўчаси, 17-уй.
9 — 2-Сельмаш проезди, 5-уй.
13 — У. Юсупов кўчаси 119-уй.
17 — Навоий кўчаси, Марказ — 4, 11-уй.
19 — М. Горький проспекти, 27-уй.
23 — Ш. Руставели кўчаси, 43-уй.
24 — Новза Қозиробод массиви, 1-Ўсмир проезди, 15«а»-уй.
26 — Халқлар дўстлиги проспекти, 3-уй.
27 — 1/4-Қорақамиш турар жой массиви, Ҳасанов кўчаси, 14-уй.
28 — Ш. Руставели кўчаси, 144-уй.
29 — 2-тракторсозлар массиви, 25-уй.
30 — Фарҳод ярмаркаси.
32 — Чилонзор массиви, 6-квартал (Қатортол кўчаси).
33 — Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси.
34 — Юнусобод массиви, А—1, А. Дониш кўчаси, 55-уй. Иш соатлари — 10.00 дан 19.00 гача.
36 — Ғ. Ғулом кўчаси, 33-уй. Иш соатлари — 11.00 дан 20.00 гача.
37 — 3-Сергели массиви, савдо маркази. Иш соатлари — 10.00 дан 20.00 гача.

«ТАШОБУВЬТОРГ»

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Бир актли балетлар,** 30/IV да **Фауст.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Абу Али ибн Сино,** 30/IV да **Рўё.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IV да **Хизматингизга тайёрмиз,** 30/IV да **Мангулик.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «Етти ажойиб масхарабозлар» Москва циркининг томошалари [illegible]

КИНО

29 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ВАСИЛИЙ БУСЛАЕВ» — **Фестиваль** (ёзги, 21.20, телефон 32-78-02)) **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-06-01) **Санъат саройи** (тоқ соатлар, телефон 44-41-74).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ГРАЧЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ЁРУҒЛИК ФОРМУЛАСИ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ, ВА КИЧКИНТОЙ; «РЕВАНШ» — **Дружба** (18, 20, 21.00, телефон 66-15-75), **Восток** (17. 21.00 телефон 91-14-61).

«ШАҲАРНИ ЁПГАН КИШИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«ТЕҲРОН — 43» — **Санъат саройи** (12, 14.30, 17, 19.30).

«УЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«КЕЧИР, АРУНА» — **Тинчлик** (18.30, 21.00; телефон 53-86-07).

30 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ВАСИЛИЙ БУСЛАЕВ» — **Фестиваль** (ёзги, 21.20, телефон 32-78-02). **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-06-01). **Санъат саройи** (тоқ соатларда, телефон 44-41-74).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ГРАЧЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ЁРУҒЛИК ФОРМУЛАСИ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ, ВА КИЧКИНТОЙ; «РЕВАНШ» — **Дружба** (11, 12, 14, 15, 18, 20, 21.00, телефон 66-15-75), **Восток** (11, 14.30, [illegible], 21.00, телефон 91-14-61).

«ШАҲАРНИ ЁПГАН КИШИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«ТЕҲРОН — 43» — **Санъат саройи** (12, 14.30, 17, 19.30).

«УЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«КЕЧИР, АРУНА» — **Тинчлик** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 53-86-07).

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Абонементларни тарқатиш, ҳамда реализация қилиш учун мўлжалланган китоблар бир қисмининг нашр этилиши ва китоб савдоси тармоқларига келтирилиши бирмунча кечикаётганлиги муносабати билан

М. ДРЮОНнинг «Железний король»;
М. ДРЮОНнинг «Французская волчица»;
Л. БУССЕНАРнинг «Похитители бриллиантов»;
«Народние русские сказки»,
А. ДЮМАнинг «Асканио»,
Ж. СИМЕНОНнинг «Признание Мэгре»

китоблари учун тарқатилган абонементларнинг хизмат муддати 1983 йил

1 ОКТЯБРГА ҚАДАР

УЗАЙТИРИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР «ВТОРСИРЬЁ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЕР Л О В КОРХОНАСИ.

«ТАШКНИГА».

ТВ

29 АПРЕЛЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.55 «Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида СССР Қонун лойиҳасини муҳокама қиламиз». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Финал группаси командаларининг матчи. ГФРдан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Кинопанорама». 23.35 «Дунё воқеалари». 23.50 Болгар эстрадаси артистларининг концерти.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 Болалар учун қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар: 2-«В» даги қасоскорлар», «Ҳамма нарсани биладиган дўстим «Кнопик», «Салом, Пушкин». 19.45 Халқ чолғу садолари. Балалайка. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Сиз яратган боғ». 21.15 «Ярослав Гашекнинг саргузаштлари». Йозеф Швейкнинг ҳикояларида». Ҳужжатли фильм. «ЦСДФ» ва Прагадаги ҳужжатли фильмлар студияси. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Минск) — «Металлист». Минскдан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студенческий меридиан» журнали — бизнинг меҳмонимиз. 18.25 «Тошкент байрам арафасида». 18.55 Ҳамза номли Тошкент Давлат музика билим юрти рус халқ чолғу оркестрининг концерти. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Машинист Маъруповнинг тараддуди». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 20.05 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Муножот». Б. Давидова куйлайди. Фильм-концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Санъат усталари». СССР халқ артисти Галия Измайлова (рус.). 23.25 Янгиликлар.

II

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Абитуриентлар учун. Физика. 19.20 «Янги марралар сари» (рус.). 19.50 «Безакнинг яратилиши» Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Қишлоқ ҳаёти» (рус.). 20.40 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия. 21.30 МТ II.

30 АПРЕЛЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Қалбга яқин қўшиқлар». 10.25 «Спортлото»нинг 18-тиражи. 10.35 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.05 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси рус халқ чолғу оркестрининг концерти. 12.00 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 12.30 «Ўсмирлар ижоди». 12.55 Степан Хастнинг баҳори». Телевизион ҳужжатли фильм. 13.10 Чечен-Ингуш АССРда хизмат кўрсатган артист А. Долхадов куйлайди. 13.30 «Сиз бунга қодирсиз». 14.10 «Рус музейи». «Совет графикаси». 14.40 «Дунё воқеалари». 14.55 «Камалак» халқ ижодиёти телевизион программаларининг V халқаро фестивали. «Видзем кузи қўшиқлари» (СССР). 15.25 Болалар учун фильм. «Зангори патруль». 16.30 «Ҳайвонот оламида». 17.30 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал.

18.00 Мультфильм. 18.10 «Цирк майдонида». 19.20 «Сибирлик аёл». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Пахтакор». 2-тайм. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 22.45 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Финал группаси командаларининг матчи. 2- ва 3-даврлар. ГФРдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

17.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 13-серия. 18.35 «Халқаро обзор». 18.50 «Поэзия». «Дружба» универсал спорт саройидан олиб кўрсатилади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Музикали киоск». 21.15 Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.00 «Яшил чироқ». Бадиий фильм. 23.25 А. Эшпай. Концерт.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Телевизион миниатюралар театри 10.55 «Тошкентнинг 2000 йиллигига (рус.). 11.25 «Митти қочоқ». Бадиий фильм. 13.10 «Май гуллари». Болалар боғчасида тарбияланувчиларнинг чиқиши. 13.40 «Нечипоровка табассуми». Украина эстрадаси усталари иштирокида музикали телефильм.

16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. 18.00 «Санъат байрами». Республика болалар санъати байрами. 1-бўлим. В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Мен рақсга тушишни истайман». Фильм-концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.00 Телевидение экранида биринчи марта. «Қалбим кўри — уйим тўри». Бадиий фильм. Субтитр билан (рус.). 23.20 Кўрсатувлар программаси

Тошкент Тўқимачилик ва енгил саноат институти ректорати ва жамоатчилик ташкилотлари тикувчилик ишлаб чиқариши технологияси кафедрасининг ассистенти М. Ф. Абдуллаевага отаси

Файзулла ЭРГАШЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СССР Молия министрлигининг Тошкент молия техникуми коллективи техникум ўқитувчиси Ф. Турғуновага отаси

Турғунбой ТУЙЧИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП. Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-56-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

29 АПРЕЛЬ, 1983 й. Р—02921. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.